БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 149 (18.925). • Шанба, 30 июнь 1984 йил • Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ 1984 ЙИЛ АПРЕЛЬ ПЛЕНУМИНИНГ «ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ СОВЕТЛАРИ ИШИНИ ЯНАДА ЯХШИЛАШ ТЎҒРИСИДА»ГИ ҚАРОРИ, ЎРТОҚ К. У. ЧЕРНЕНКОНИНГ НУТҚЛАРИДА БАЁН ЭТИЛГАН ЙЎЛ-ЙЎРИҚЛАР ВА ТАВСИЯЛАРНИ АМАЛГА ОШИРИШ ЮЗАСИДАН РЕСПУБЛИКА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ СОВЕТЛАРИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раиси О. У. Салимовнинг «КПСС Марказий Комитети 1984 йил апрель Пленумининг «Халқ депутатлари Советлари ишини янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори, ўртоқ К. У. Черненконинг нутқларида баён этилган йўл-йўриқлар ва тавсияларни амалга ошириш юзасидан республика халқ депутатлари Советларининг вазифалари тўғрисида»ги докладини муҳокама қилиб, Ўзбекистон ССР Олий Совети қайд этадики, бутун совет халқи каби Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам КПСС Марказий Комитетининг апрель Пленуми ва ўн биринчи чақириқ СССР Олий Совети биринчи сессиясининг қарорларини қизғин маъқулламоқдалар ҳамда уларни баланд руҳ билан амалга оширмоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми халқ депутатлари Советлари олдига иқтисодий ва социал тараққиётнинг комплекс планларини бажаришда, совет кишиларини социалистик интернационализм ва халқлар дўстлиги руҳида тарбиялашда, аҳолига хизмат кўрсатишни яхшилашда уларнинг ролини ошириш соҳасида программ вазифалар қўйди.

Партия ва давлат интизомини мустаҳкамлаш, кадрларни танлаш ва тарбиялашни яхшилаш, республикада маънавий-психологик иқлимни соғломлаштириш, жамиятимизга хос бўлмаган, салбий ҳодисаларга — қўшиб ёзишлар, кўзбўямачилик, порахўрликка, социалистик мулкни ўғирлашга, майда буржуа истеъмолчилигига, текинхўрликка қарши курашнинг актуал масалаларини кенг муҳокама қилган Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорларида республика халқ депутатлари Советлари учун муҳим сиёсий вазифалар олға сурилди.

Ўзбекистон меҳнаткашлари партия XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари қарорларини амалга ошира бориб, ўн биринчи беш йиллик топшириқларини ва қабул қилинган социалистик мажбуриятларни бажаришда республика партия ташкилотлари раҳбарлигида муайян ютуқларга эришдилар. Республика саноати беш ойлик планини муддатидан илгари бажарди, белгиланган топшириқдан ташқари 161 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш кўпайди. Озиқ-овқат программасини амалга ошириш юзасидан катта ишлар қилинаётир.

Ўз фаолиятларининг услуб ва методларини доимо такомиллаштириб бораётган халқ депутатлари Советлари республика олдида турган барча хўжалик-сиёсий вазифаларни амалга оширишга қўшадиган ҳисса тобора ортиб бормоқда.

Шу билан бирга, КПСС Марказий Комитетининг 1984 йил апрель Пленуми, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида мутлақо тўғри айтиб ўтилганидек, халқ депутатлари Советлари хўжалик ва социал-маданий қурилишга раҳбарликни яхшилаш соҳасидаги ўз ҳуқуқ ва имкониятларидан тўла фойдаланмаётирлар. Улар халқ хўжалигини бошқариш ишини такомиллаштириш ва жойларда экономикани комплекс ривожлантиришга етарли эътибор бермаётирлар, уй-жой ва маданий-маиший объектлар қурилиши планларининг бажарилишини, бошқаришнинг территориал ва тармоқ асосларини тўғри қўшиб олиб бориш, аҳоли ҳаёти ва турмушининг ҳамма томонларини яхшилаш устидан контролни суст амалга оширмоқдалар.

Индустриянинг самарадорлигини ошириш, унинг сифат кўрсаткичларини яхшилаш резервларидан ҳанузгача яхши фойдаланилмаётир. Фан-техника тараққиётининг ютуқлари, хўжалик механизмини такомиллаштириш юзасидан киритилган таклифлар ва тавсиялар етарли даражада амалга оширилмаётир. Меҳнат унумдорлигини яна анча ошириш, маҳсулот таннархини, айниқса, ҳамма жойда бригада хўжалик ҳисобини жорий этиш, тежамкорлик режимини кучайтириш ҳисобига камайтириш учун барча зарур ишлар қилинмаётир. Меҳнат резервлари етарлигидан ортиқча бўлишига қарамай, республикада, айниқса, Қорақалпоғистон АССР, Андижон, Бухоро, Фарғона ва Жиззах областларида ишлаб чиқариш қувватларидан етарли даражада самарали фойдаланилмаяпти.

Моддий ишлаб чиқариш ва аҳолига хизмат кўрсатишнинг кўпгина соҳаларида кейинги вақтда ҳисоб ва ҳисоботни қўпол бузиш, қўшиб ёзиш ва талон-торож қилиш сингари ярамас фактлар мавжудлиги аниқланди. Айниқса, пахта тайёрлаш ва қайта ишлаш билан боғлиқ тармоқларда ножўя аҳвол юз берган.

Давлат, план интизомини тубдан мустаҳкамлаш талаб этилади. Беш йилликнинг уч йилида ва шу йилнинг беш ойи ичида республикадаги барча корхоналарнинг учдан бир қисмидан кўпроғи маҳсулот етказиб бериш мажбуриятларини ҳисобга олганда маҳсулот ишлаб чиқариш планини бажармади. Иш вақтининг бекор кетиши ва кадрлар қўнимсизлиги амалда камаймаётир. Халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш соҳасидаги камчиликлар сусткашлик билан бартараф этилаётир. Иш ҳақи фондининг бир сўми ҳисобига товар ишлаб чиқариш даражаси ҳамон паст.

Советлар капитал қурилишга қониқарсиз раҳбарлик қилмоқдалар. Капитал маблағлардан самарали фойдаланиш таъминланмаяпти, уй-жойлар, умумий таълим мактаблари, касалхоналар, мактабгача тарбия болалар муассасалари ва бошқа социал-маиший муассасаларни фойдаланишга топшириш планлари тўла бажарилмаяпти. Объектларни чала ва сифати паст ҳолда фойдаланишга топширишдан иборат ярамас практика ёйила бошлаган. Ҳамма жойда планга киритилмаган иншоотлар кенг кўламда қуриб келинмоқда. Уларнинг кўплари ҳаддан ташқари хашамат билан барпо этилмоқда.

Аграр саноат комплексига раҳбарлик қилишда жиддий камчиликлар бор. Пахта толаси олиш камайиб кетмоқда, толанинг сифати яхшиланмаяпти. Кўпгина хўжаликларда суғориладиган ерлардан фойдаланиш ёмонлашиб бормоқда, таннарх ошиб бораётир, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш планлари бажарилмаяпти. Ер фондидан ва уни яхши сақлаш устидан контрол бўшашиб кетган, суғориладиган ерларни талон-торож қилиш ҳолларига йўл қўйилмоқда. Ем-хашак базасини мустаҳкамлаш юзасидан таъсирчан чоралар кўрилмаётир. Андижон, Навоий, Бухоро, Самарқанд, Қашқадарё, Наманган областларида ва бошқа бир қатор областларда сут ва гўшт тайёрлашда ярқсиз практика таркиб топган.

Халқ депутатлари Советлари, уларнинг ижроия комитетлари, аграр-саноат бирлашмалари хўжалик экономикасини, ҳосилдорликни, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши рентабеллигини ошириш резервларини суст ўргинмоқдалар, барча колхоз ва совхозларнинг юксак иқтисодий кўрсаткичларга эришишлари учун ҳаракат қилмаяптилар.

Халқ депутатлари Советлари уй-жой объектлари, коммунал ва социал-маиший объектлар қурилиши соҳасида турли идораларга бўйсунувчи корхоналар ва ташкилотлар фаолиятини ҳали етарли даражада мувофиқлаштирмаётирлар, бу ҳол эса қишлоқлар, посёлкалар, районлар, шаҳарлар ва областларнинг нокомплекс ривожланишига сабаб бўлмоқда. Маънавий ва моддий рағбатлантириш ишида, моддий неъматларни тақсимлаш пайтида ҳамиша ҳам социал адолат принципига риоя қилинаяпти, деб бўлмайди. Кўпинча ошкоралик таъминланмаяпти, меҳнат коллективларининг роли пасайиб кетмоқда.

Кўпгина совет органлари аҳолига савдо, маданий-маиший хизмат кўрсатишни қониқарсиз ташкил этмоқдалар. Транспорт, алоқа корхоналари ишида, уй-жой коммунал хўжалик соҳасида жиддий камчиликлар бор. Соғлиқни сақлаш органларининг, айниқса қишлоқ жойларда, иш самарадорлиги паст. Ҳамма жойда ҳам Советлар жиноятчиликка, порахўрликка, қўшиб ёзишларга, хизмат мавқеини суиистеъмол қилиш ва бошқа салбий ҳодисаларга қарши курашни кучайтириш учун ҳуқуқ-тартибот органларига нисбатан етарли даражада талабчан бўлмаяптилар.

Бир қатор халқ депутатлари Советлари майда буржуа психологиясига, мешчанликка, зарарли урф-одатлар ва расм-русумларга қарши ҳужумкорлик ўтини очмаганлар, диний хурофотларга муросасозлик билан қарамоқдалар.

Совет, давлат органлари, хўжалик ташкилотлари фаолиятида талабчанлик бўшаштириб юборилган, иш аҳволини танқидий нуқтаи назардан анализ қилиш ўрнига дабдабабозликка берилиб кетилган, раҳбарлик услубларида коллегиаллик принциплари бузилаётган фактлар, танқид учун қувғин қилиш ҳоллари мавжуд.

Ташкилий-оммавий ишларни жиддий яхшилаш керак. Советларнинг сессияларида кўпинча актуал масалалар муҳокама этилмайди, аниқ-конкрет қарорлар қабул қилинмайди. Сессияларда энг долзарб масалаларни ҳар томонлама ва ишчанлик руҳида ҳал этиш, танқид ва ўз-ўзини танқидни кучайтириш учун шароит яратилмаётир. Баъзи сессиялар пассивлик билан ўтади. Советлар ва уларнинг ижроия комитетлари ўз қарорлари ва юқори органлар қабул қилган қарорларнинг ижросини суст контрол қиладилар. Депутатлар сўровидан ахён-аҳёндагина фойдаланиляпти. Кўпгина ижроия комитетлар, доимий комиссиялар, депутатлар группаларининг фаолияти етарли даражада самарали эмас. Советлар фаолиятида ҳамиша ҳам сўз билан ишнинг бирлиги ҳақидаги партиявий принцип ўз аксини топмаяпти. Баъзан асосий эътибор ташкилотчилик ишига эмас, балки турли хил ҳужжатларни тузишга қаратилади. Гражданларнинг хатлари, таклиф ва мурожаатларига эътибор билан муносабатда бўлиш қоидага айланмаган. Сайловчиларнинг наказларини бажаришни ташкил этишга ҳамиша ҳам етарлича эътибор берилмаяпти. Депутатларнинг сайлов округларидаги ишини яхшилаш керак. Кўпгина ишлаб чиқариш ва территориал депутатлар группалари етарли активлик кўрсатмаяптилар.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. КПСС Марказий Комитети 1984 йил апрель Пленумининг «Халқ депутатлари Советлари ишини янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ К. У. Черненконинг нутқларида баён этилган қоида ва хулосалар оғишмай амал қилиш ва ижро этиш учун қабул қилинсин ҳамда Ўзбекистон ССР давлат ҳокимияти маҳаллий органларининг бутун амалий фаолияти учун асос қилиб олинсин.

2. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, халқ депутатлари Советлари партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари қарорларига ва «Халқ депутатлари Советлари ишини янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорга амал қилиб, ўз фаолиятининг услуби ва методларини қатъият билан такомиллаштириш, халқ хўжалигини интенсивлаш, давлат планларини бажариш, фан-техника тараққиёти ютуқларини жорий этиш, хўжалик механизмини такомиллаштириш, иқтисод ва тежамкорликни кучайтириш, меҳнат ресурсларидан фойдаланишни яхшилаш, ишлаб чиқарувчи кучларни, айниқса кичик шаҳарлар ва район марказларида ривожлантириш соҳасида Советларнинг роли ошишига мунтазам эришиб борсинлар.

(Давоми учинчи бетда).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИДА

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси навбатдаги мажлисида комсомолга партия раҳбарлигини янада яхшилаш ва ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашда унинг ролини ошириш масаласини кўриб чиқди.

Мажлисда айтилдики, ҳозир 42 миллион йигит ва қизни бирлаштирган Ленин комсомоли совет жамиятининг сиёсий системасида муҳим ўрин эгаллаб турибди, экономика, фан ва маданиятни ривожлантиришда, социалистик демократияни янада кучайтиришда, мамлакатнинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашда фаол қатнашмоқда. Коммунистик партиянинг ёшлар ҳаракатига раҳбарлиги комсомол шундай активлигининг энг биринчи шартидир, раҳбарлик форма ва методлари XXVI съезд, КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари қарорлари таъсирида янги мазмун билан тўлиб бормоқда, яхшиланмоқда ва бойимоқда.

Шу билан бирга ривожланган социализмни такомиллаштириш кўп ёқлама вазифалари, жаҳондаги икки система қарама-қаршилигининг кўчайиши комсомолга партия раҳбарлигини, ёш авлодни тарбиялаш бутун иши янада яхшиланишини тақозо этади. Комсомолга раҳбарликда ва комсомол ташкилотларининг фаолиятидаги мавжуд камчиликлар билан муроса қилиб бўлмайди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси ёш авлодни тарбиялашни янада яхшилашни энг муҳим партия, давлат ва умумхалқ иши деб, Ватанимиз келажагини пухта таъминлаш масаласи, деб қарамоқ лозимлигини таъкидлади. В. И. Ленин комсомолнинг III съездида сўзлаган нутқида коммунизмни ўрганайлик, деб ёшларга қилган тарихий васияти ҳозирги шароитда тобора кўпроқ актуаллик касб этмоқда. Партия ташкилотларининг бурчи йигит ва қизларни улуғ Лениннинг ҳаёти ва фаолияти мисолида, партия билан халқнинг революцион, жанговар ва меҳнат анъаналари асосида коммунизмга ўргатишдан, ёшларга тўла ишонч билан қараб, айни маҳалда улардан талабчанликни ошириш, ёшларнинг социализм тарихий тақдири учун масъулиятини юксалтиришдан иборатдир.

Иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларига, ўлка, область, округ, шаҳар ва район партия комитетларига, бошланғич партия ташкилотларига партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумларининг комсомолга раҳбарликни кучайтириш, ёшларни тарбиялашда комсомолнинг ролини ошириш масалалари юзасидан қарорлари сўзсиз бажарилишини таъминлаш, партия ривожланган социализмни такомиллаштириш, деб белгилаган кўп ёқлама ишларга комсомолни янада активроқ жалб қилиш, ёшларни коммунизмга чексиз фидокорлик, совет жамиятининг муносиб гражданлари бўлиш руҳида тарбиялаш таклиф этилди.

ВЛКСМ Марказий Комитети, маҳаллий комсомол комитетлари хўжалик ва социал-маданий қурилиш планларини амалга оширишга комсомол ташкилотлари қўшадиган ҳиссани кўпайтиришлари, ёшларнинг куч-ғайратларини жамоат ишлаб чиқариши ва фан-техника тараққиётини интенсивлашнинг асосий йўналишларига жалб этишга даъват этилгандирлар. Ёшларни ғоявий-сиёсий ва маънавий тарбиялаш партия ва комсомол ташкилотларининг биринчи даражали муҳим ишидир. КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленуми кўрсатмаларига амал қилиб, бу ишни кенг кўламда олиб бориш, ёшлар турли категорияларига хос хусусиятларни, ёшларнинг маълумот, хабардорлик даражасини, уларнинг қизиқиш ва майлларини назарда тутиш, ёш авлоднинг шахсияти вужудга келадиган ҳамма соҳаларни қамраб олиш, ёшларнинг ҳарбий-ватанпарварлик тарбиясини муттасил кучайтириб бориш зарур. Ўқув юртлари ҳаётида, мактаб ислоҳотини амалга оширишда, пионер ташкилотига раҳбарлик қилишда комсомол ташкилотларининг аҳамияти бундан буён ҳам ўсиб бориши керак. Оилада ва мактабда, меҳнат коллективида, пионер ва комсомол ташкилотларида бутун таълим-тарбия вазияти коллективчилик, ғоявийлик, қарам бўлишликка, бепарволикка, бизга ёт идеология кўринишларига муросасизлик руҳи билан йўғрилган бўлиши, шахснинг ҳар томонлама камол топишига актив ёрдам бериши керак.

Коммунистик қурилишда ВЛКСМ ролининг ортиши, Сиёсий бюро кўрсатиб ўтганидек, комсомол ташкилий-сиёсий жиҳатдан янада мустаҳкамланишини, комсомол барча бўғинларининг, айниқса бошланғич комсомол ташкилотларининг жанговарлиги ва ижодкорлик характери кучайтирилишини тақозо этади. Иш услуби, шакли ва методларини, комсомол кадрларини танлаш ва тарбиялашни яхшилай бориб, бу вазифани асосий масала қилиб қўймоқ лозим.

КПСС Марказий Комитетининг шу масала юзасидан қабул қилган қарори тексти матбуотда эълон қилинади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси СССР Энергетика программасини ҳамда партия ва ҳукумат бошқа қарорлари амалга оширилиши устидан назорат тартибида министрлар Ф. С. Непорожний ва Е. П. Славскийларнинг атом энергетикаси қандай ривожлантирилаётганлиги ҳамда атом машинасозлиги илмий ва ишлаб чиқариш имкониятлари яратилганлиги тўғрисидаги докладларини тинглади. Сиёсий бюро шу муҳим ишда эришилган муваффақиятларни айтиб ўтиб, хўжалик раҳбарлари, маҳаллий партия ва совет органларининг диққат-эътиборини яқин фурсатда бартараф этиш зарур бўлган камчиликларга жалб этди. Конкрет тадбирлар белгилаб олинди. Бу тадбирларнинг амалга оширилиши совет энергетикасининг энг муҳим таркибий қисмларидан бири сифатида мамлакат атом электр станциялари тармоқларини янада самарали ривожлантириш ва уларнинг ишини яхшилашга имкон беради.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси ўртоқ К. У. Черненко Лаос Халқ Революцион партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, ЛХДР Министрлар Кенгаши Раиси Кейсон Фомвихан билан қилган суҳбатни маъқуллади. Суҳбат чоғида партияларимиз ва мамлакатларимиз ўртасида қардошларча ҳамкорликнинг ҳамма томонларини янада ривожлантириш ва самарадорлигини ошириш йўллари муҳокама қилинди.

Сиёсий бюро мажлисида ўртоқ К. У. Черненконинг сандиночилар миллий-озодлик фронти Миллий раҳбарлигининг аъзоси, Никарагуа Миллий уйғониш ҳукумати раҳбарлик кенгашининг координатори Д. Ортега билан учрашуви якунлари кўриб чиқилди. Никарагуа империалистик кучларнинг гегемончилик агрессив ҳаракатларига нисбатан мамлакат озодлиги ва мустақиллигини ҳимоя этишга маҳкам бел боғлаганлигини Совет Иттифоки доимо қўллаб-қувватлаётганлиги таъкидланди, регион проблемаларини адолатли асосда музокаралар олиб бориш йўли билан сиёсий жиҳатдан бартараф этиш муҳимлиги уқтириб ўтилди.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси Франция Республикаси Президенти Ф. Миттеран мамлакатимизга қилган визити чоғида ўтказилган музокараларнинг якунлари тўғрисидаги ахборотни тинглади. Ўртоқ К. У. Черненко, шунингдек, А. А. Громико, Г. А. Алиев ўртоқлар, Совет Иттифоқининг бошқа давлат арбоблари Ф. Миттеран ва Франция делегациясининг аъзолари билан ўтказган музокаралар ва суҳбатлар катта аҳамиятга молик ташқи сиёсий иш бўлганлиги таъкидланди. Иккала томон интилган тақдирда визит якунлари ташқи сиёсий ҳамкорлик, иқтисодий алоқалар, илмий-техника ва маданий алоқалар соҳасида Совет—Франция муносабатларини анча кенгайтириш ва чуқурлаштириш учун катта имкониятлар яратади. Бу нарса Европада ва бутун дунёда кескинликни юмшатиш сиёсатини янада кучайтириш, тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш учун курашга шарт-шароит вужудга келтиради.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси мажлисида мамлакатимиз ички ва ташқи сиёсатининг баъзи бошқа масалалари ҳам кўриб чиқилди.

Ягона сиёсий кун

Изланиш алгоритми

29 июнь куни Ўзбекистонда «Ҳар бир иш жойида уюшқоқликни оширайлик, интизомни кучайтирайлик» шиори остида навбатдаги ягона сиёсий кун ўтказилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари, партия активи, министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари омма ўртасида, завод ва фабрикаларнинг цехларида, дала шийпонларида, қурилиш майдончаларида, олий ўқув юртларининг аудиториялари ва мактаб синфларида, маҳалла клубларида одамлар билан суҳбат ўтказдилар, Коммунистик партия билан Совет давлатининг ички ва ташқи сиёсатига доир актуал масалаларни тушунтириб бердилар, гражданларнинг кўпдан кўп саволларига жавоб қайтардилар. КПСС Марказий Комитети 1984 йил апрель Пленумининг қарорларида, ўртоқ К. У. Черненконинг нутқларида баён этилган вазифаларни амалга ошириш тўғрисида гап борди.

Давлат интизоми, партия ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, топширилган иш учун ҳар бир ходимнинг масъулиятини ошириш — булар учрашув қатнашчиларини тўлқинлантирган асосий проблемалар бўлди. Шу масалалар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида, республика Олий Советининг ўнинчи сессиясида алоҳида куч билан ўртага қўйилди. Бевосита ва рўйи-рост суҳбатларда таъкидлаб ўтилганидек, пленум ва сессияда республика экономикаси ва маданиятига раҳбарликдаги камчиликлар чуқур партиявий принципиаллик асосида, ким бўлишидан қатъи назар дадиллик билан очиб ташланди, ҳамма жойда юксак гражданлик ва ўзаро талабчанлик, совет воқелигига ёт ҳолларга муросасизлик муҳитини вужудга келтириш зарурлиги тўғрисида гапирилди.

Ягона сиёсий кун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумининг қарорларини бутун халқ маъқуллаб қўллаб-қувватлаётганлигини, республика меҳнаткашлари ўзгармас ленинча йўлдан бориб, интизом ва уюшқоқликни мустаҳкамлашга, шу йилги ва умуман беш йиллик топшириқларини муваффақиятли уддалашга, юксак социалистик мажбуриятларни бажаришга азму қарор берганликларини намойиш этди.

Ягона сиёсий кунда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари қатнашдилар. И. Б. Усмонхўжаев В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг меҳнаткашлари билан, О. У. Салимов агрегат заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари билан, Н. Ж. Худойбердиев «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмасининг коллективи билан учрашдилар. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ «УМУМИЙ ТАЪЛИМ ВА ҲУНАР МАКТАБИНИ ИСЛОҲ ҚИЛИШНИНГ АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИ ТЎҒРИСИДА»ГИ ҚАРОРИНИ АМАЛГА ОШИРИШ ТАДБИРЛАРИ ҲАҚИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети шуни қайд этадики, КПСС Марказий Комитетининг 1984 йил апрель Пленуми ва ўн биринчи чақириқ СССР Олий Советининг биринчи сессияси маъқуллаган «Умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишнинг асосий йўналишлари», бутун мамлакатимизда бўлганидек, республикамизда ҳам умумхалқ томонидан маъқулланди ва тўла қўллаб-қувватланди. Жуда катта давлат ва сиёсий аҳамиятга эга бўлган бу ислоҳотни амалга ошириш соҳасида ҳар томонлама, планли иш авж олиб кетди.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети КПСС Марказий Комитетининг 1984 йил апрель Пленуми қарорларига, умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишнинг асосий йўналишларига мувофиқ, ислоҳотга доир конкрет масалалар юзасидан бир қанча қарорлар қабул қилдилар. Бу қарорларда келгуси йилларда партия ва совет органлари, мактаблар ва ҳунар-техника билим юртлари коллективлари, халқ маорифи ва ҳунар-техника таълими органлари, ёш авлодни ўқитиш ва тарбиялашга дахлдор бўлган барча идоралар ва корхоналар амалга ошириши керак бўлган аниқ иш режалари белгилаб берилди, умумий таълим ва ҳунар мактаблари структурасини ўзгартириш, уларнинг ўқув-моддий базасини мустаҳкамлаш ва янада ривожлантириш, ёш авлодга таълим ва коммунистик тарбия бериш савиясини ошириш, ўқитувчилар ва муаллимлар тайёрлашни яхшилаш, уларга самарали, ижодий меҳнат қилиш учун зарур шароитлар яратиб бериш юзасидан конкрет вазифалар белгиланди.

Халқ маорифини ва ҳунар-техника таълимини янада такомиллаштириш соҳасида партия ва ҳукумат белгилаган тадбирларни амалга ошириш барча жамоат ташкилотлари, давлат ва хўжалик органларининг биринчи навбатдаги вазифасидир.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

1. КПСС Марказий Комитети 1984 йил апрель Пленумининг ва ўн биринчи чақириқ СССР Олий Совети биринчи сессиясининг қарорлари, «Умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишнинг асосий йўналишлари», КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ К. У. Черненконинг Пленумдаги нутқида баён этилган қоида ва хулосалар, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумининг қарори оғишмай амал қилиш ва ижро этиш учун қабул қилинсин.

2. Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, халқ депутатлари маҳаллий Советлари, республика министрликлари ва идоралари зиммасига «Умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишнинг асосий йўналишлари»ни амалга ошириш борасида ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишларни кенг авж олдириш вазифаси юклатилсин.

Таълим-тарбия ишларини, мактаб ва ҳунар-техника билим юртлари ўқувчиларининг меҳнат таълимини такомиллаштириш юзасидан бир қатор тадбирлар кўзда тутилсин.

Ҳар бир мактаб ва ҳунар-техника билим юртига базавий корхоналар, ташкилотлар, муассасалар, колхозлар ва совхозлар бириктириб қўйилсин.

Халқ маорифи ва ҳунар-техника таълими муассасалари ҳамда ташкилотларининг, айниқса қишлоқда, моддий-техника базасини янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш, умумий таълим мактаблари, ҳунар-техника билим юртлари, мактабгача тарбия болалар муассасалари қуриш ва уларни фойдаланишга топшириш юзасидан давлат план топшириқлари сўзсиз бажарилишига эришиш, бу муассасаларнинг ускуналар, мебеллар, инвентарлар, техника, автотранспорт ва моддий ресурсларга бўлган эҳтиёжларини тўла қондириш таъминлансин.

3. Ўзбекистон ССР Маориф министрлигига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, халқ депутатлари маҳаллий Советларига ягона меҳнат, политехника мактаби ленинча принципларини изчиллик билан амалга ошириш, таълим-тарбия ишларини сифат жиҳатидан янги босқичга кўтариш вазифаси топширилсин. Ўрта умумий таълим мактабини ҳамма ерда ўн бир йиллик таълимга ўтказишга, шунингдек болаларни олти ёшдан бошлаб ўқитишга киришиш белгиланган муддатларда амалга оширилсин. Мактаблар, ҳунар-техника билим юртларини зарур ўқитувчи ва бошқа кадрлар билан таъминлаш кўзда тутилсин.

(Давоми учинчи бетда).

ДИПЛОМАТИК КОРПУС НОМИДАН

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико 28 июнь куни Москвадаги дипломатик корпус оқсоқоли, Болгария Халқ Республикасининг СССРдаги элчиси Д. Жулевни қабул қилди. Д. Жулев КПСС Марказий Комитети Бош секретари К. У. Черненкога СССР Олий Совети Президиумининг Раиси лавозимига сайланганлиги муносабати билан Совет Иттифоқидаги элчилар номидан қутловлар топширди.

(ТАСС).

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ЎРТОҚ Ю. П. МАКСИМОВНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

СССР Қуролли Кучлари сафида кўп йил, самарали хизмат қилганлиги, республиканинг ижтимоий-сиёсий ҳаётида актив қатнашганлиги учун ва туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг қўмондони ўртоқ Юрий Павлович Максимов Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси О. САЛИМОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри, 1984 йил 27 июнь.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ X СЕССИЯСИ

СОВЕТЛАРНИНГ ЖАНГОВАРЛИГИНИ ОШИРАЙЛИК

КПСС Марказий Комитети 1984 йил апрель Пленумининг «Халқ депутатлари Советлари ишини янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори, ўртоқ К. У. Черненконинг нутқларида баён этилган йўл-йўриқлар ва тавсияларни амалга ошириш юзасидан республика халқ депутатлари Советларининг вазифалари тўғрисидаги доклад юзасидан музокаралар

Депутат К. РЗАЕВ нутқи

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ РАИСИ

Барча совет кишилари каби Қорақалпоғистон АССР меҳнаткашлари ҳам КПСС Марказий Комитети 1984 йил апрель Пленумининг, ўн биринчи чақириқ СССР Олий Совети биринчи сессиясининг қарорларини, ўртоқ К. У. Черненконинг нутқини астойдил маъқуллаб кутиб олдилар.

Автоном республика халқ депутатлари Советлари хўжалик ва социал маданий қурилиш даражасини янада юксалтиришга доир тадбирларни амалга оширмоқдалар. Экономикани комплекс ривожлантириш масалаларига кўпроқ эътибор берилиб, планлар ҳамда социалистик мажбуриятларни бажаришга меҳнаткашларни сафарбар этиш юзасидан собитқадам иш олиб бориладиган бўлиб қолди.

Шу билан бирга айрим Советлар ўткир масалаларни ҳамиша ҳам депутатларнинг муҳокамасига олиб чиқяпти, деб бўлмайди, хўжалик фаолиятига чуқур кириб бормаяптилар, ўзига қарашли органларни ва мансабдор шахсларни контроллик қилиш ҳуқуқидан етарлича фойдаланмаяптилар. Баъзи халқ депутатлари Советларининг ўзига қарашли территориядаги хўжаликни комплекс ривожлантириш борасидаги иш даражаси ҳали партиянинг талабларига тўлиқ мос келмаяпти, шу тариқа эса Советларнинг ғоят катта потенциали етарлича рўёбга чиқарилмаяпти.

Саноатни ривожлантириш масалаларига ҳали тегишлича эътибор берилаётгани йўқ. Бир қанча корхоналар план топшириқларини, маҳсулот етказиб бериш мажбуриятларини мунтазам суратда бажармай келмоқда. Халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтиришнинг мавжуд резервларидан фойдаланилмаяпти. Советларнинг капитал қурилишга раҳбарлик соҳасидаги иши анча яхшиланишга муҳтождир. Қишлоқдаги иқтисодий ишнинг аҳволи, агросаноат бирлашмаларининг фаолияти Совет органларининг алоҳида эътиборини жалб этиши керак. Уй-жой, коммунал хўжалик корхоналарининг хизмат кўрсатиш соҳаси ва транспортнинг иши хусусида аҳоли кўплаб шикоят ва эътирозлар билдирмоқда.

Ҳаёт маҳаллий Советларнинг, хусусан овул ва посёлка Советларининг сессияларига тайёргарлик кўриш ҳамда уларни ўтказиш практикасини тубдан яхшилаш зарурлигини тақозо этмоқда. Ана шу сессияларнинг кўпчилиги юзаки ўтказилади. Кўпинча сессияларнинг кун тартибида турган масалалар жиддий танқид қилинмай, шунчаки муҳокама этилади. Айрим Советларнинг сессияларида депутатларнинг сўровлари камдан-кам бўлади.

Давлат ҳокимиятининг бир қанча органларида доимий комиссияларнинг, депутатлик группалари ва постларининг иши унча самарали эмас. Улар ҳали Советларнинг, улар ижроия комитетларининг ва юқори органларининг қарорлари бажарилиши устидан контролликда тузукроқ қатнашмаяптилар.

Автоном республиканинг кескин ўзгариб турадиган иқлим шароитида уй-жой ва жамоат биноларини иссиқлик билан таъминлаш проблемаси етилган масаладир. Мавжуд қозон хўжалиги ниҳоятда самарасиз ишлатилаётганлигини ўтган йилги тажриба кўрсатди. Иссиқлик таъминотини янада ривожлантириш масалалари Ўзбекистон ССР Олий Советининг сессияларида неча марталаб кўтариб чиқилди, республика уй-жой, коммунал хўжалиги ва қурилиш министрликлари олдига қўйилди, аммо бу масалалар ҳали суст суръатлар билан ҳал этилмоқда.

Ҳозирги вақтда Қорақалпоғистон АССР халқ депутатлари Советлари, барча меҳнаткашлари беш йиллик тўртинчи йили ва умуман ўн биринчи беш йиллик вазифаларини бажариш соҳасида астойдил меҳнат қилмоқдалар. **(Қарсаклар).**

Депутат Г. СТЕШЕНКО нутқи

СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ИККИНЧИ СЕКРЕТАРИ

КПСС Марказий Комитетининг 1984 йил апрель Пленумида Советларнинг, улар ижроия комитетларининг комплекс социал-иқтисодий ривожланиш учун бўлган масъулиятини оширишга алоҳида эътибор берилди. СССР Конституциясида Советларга ўз территориясида жойлашган барча корхона ва ташкилотларнинг фаолиятини контрол қилиш соҳасида кенг ҳуқуқлар берилган. Бироқ, амалда Советлар билан турли идораларнинг аҳиллик билан ишлаши ҳозирча тўла-тўкис йўлга қўйилмаганини очиқ-ойдин айтиш керак. Бунинг сабаблари кўп, шу жумладан ўзларига бериб қўйилган ҳуқуқлардан актив фойдаланишда ҳали ҳам дадиллик қилмаётган Советларнинг ҳам айби бор. Иккинчи томондан, министрлик ва идоралар Советларнинг бу ҳуқуқларини кўпинча ўзлари учун мажбурий, деб ҳисобламайдилар. Улар ўз қарамоғидаги корхона ва ташкилотларнинг контрол рақамларини, уларни план лойиҳалари асосий кўрсаткичларини одатда маҳаллий Советлар билан келишиб олмаяптилар. Бунинг устига тасдиқлаб қўйилган ишлаб чиқариш планларига кўпинча маҳаллий Советларнинг изнисиз (асосан уларни камайтириш томонига) тузатиш киритилмоқда. Бунинг оқибатида маҳаллий Советлар коллективларни социал ривожлантириш масалаларини ҳал этишга ҳам актив таъсир қилиш имкониятидан маҳрум бўлиб қолмоқдалар. Сурхондарё областида Иттифоқ ва республика қарамоғидаги 60 тадан кўпроқ корхона ва ташкилот бор, аммо уларнинг баъзилари кейинги 10 йил ичида бир квадрат метр ҳам уй-жой, бир ўринли ҳам мактабгача тарбия муассасаларини ишга туширмадилар.

Ўтмишдаги хатолардан жиддий ва тўғри хулосалар чиқариб олиб, бепарволик ва хотиржамлик, қариндош-уруғчилик ва хусусий мулкчилик тенденцияларидан қатъият билан қутулиш пайти келди.

Сессияларда ўткир масалаларнинг ошкора муҳокама қилиниши Советларнинг, шаҳар ва қишлоқларимиз барча меҳнатчиларининг турмушида муҳим ҳодиса бўлиб қолиши шубҳасиз. **(Қарсаклар).**

Депутат Т. АЛИМОВ нутқи

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ РАИСИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида халқ хўжалигини янада ривожлантиришда халқ депутатлари Советларининг ролини, уларнинг таъсирини ошириш, аҳолига социал-маиший ва маданий хизматни яхшилаш, жамоат тартибини мустаҳкамлаш зарурлиги айтилди. Депутатларнинг обрў-эътибори ва активлигини, уларнинг сайловчилар олдидаги масъулиятини ҳамма чоралар билан юксалтириш лозимлиги таъкидланди.

Пленумда айтилган экономикага раҳбарликдаги, аҳолига маданий-маиший хизматдаги камчиликларни Тошкент области халқ депутатлари Советларининг фаолиятига ҳам тўла-тўкис ва батамом тааллуқли деб, биламиз.

Область Советлари пахта тозалаш саноати корхоналари фаолиятидаги, халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш, капитал қурилишдаги камчиликларни секинлик билан бартараф этмоқда. Область Советининг ижроия комитети планларни тузатиш практикасини йўқотишга тегишли эътибор бермаётганлигида ҳам хатомиз бор, деб биламиз.

КПСС Марказий Комитети 1984 йил апрель Пленумида айтиб ўтилганидек, шаҳарлар ва қишлоқлар комплекс ривожланишини таъминлаш Советлар фаолиятидаги асосий вазифалардан биридир. Кейинги йилларда областда шу соҳада муайян ишлар қилинди, область план комиссиясининг аппаратлари мустаҳкамланди. Аммо очиқ айтиш керакки, улар ҳозирча территорияни комплекс ривожлантиришни таъминлашдаги ҳуқуқларидан тўла йўсинда фойдаланмаяптилар. Масалан, Чирчиқ, Олмалиқ, Бекободда социал-маданий қурилиш саноат потенциалининг ривожланишидан орқада қолмоқда, бунинг натижасида уй-жойлар, жамоат-маиший объектлар қуришда ва айниқса, атроф-муҳитни муҳофаза қилувчи иншоотлар қуришда номутаносиблик вужудга келди. Шу номутаносибликни тугатиш учун ўнлаб миллион сўм маблағ керак бўлади.

Тошкент аҳолисининг мева-сабзавот ва сут маҳсулотларига ўсиб бораётган эҳтиёжларини таъминлаш энг муҳим вазифалардан биридир. Шу мақсадлар учун шаҳар атрофидаги учта район ихтисослаштирилган. Айни маҳалда шу районларнинг унумдор ерлари саноат объектлари ва бошқа объектларни жойлаштириш ҳисобига йилдан-йилга камайиб бормоқда.

Республика Министрлар Совети ва Госплани шундай масалаларни ҳал этаётганда маҳаллий Советлар ва улар органларининг фикри ва таклифларини назарда тутишни сўраймиз.

Ердан оқилона фойдаланиш, суғориладиган ҳар бир гектар самарасини ошириш маҳаллий Советларнинг асосий вазифаларидан биридир. Аммо ер фондининг сақланиши устидан назоратнинг бўшашиб кетганлиги ундан нотўғри фойдаланишга, ерни талон-торож қилишга олиб келди. Областнинг Ғалаба, Калинин, Пискент районларида ва бошқа районларида шундай фактлар мавжуддир. Бу камчиликларни йўқотиш чоралари кўрилди.

Советлар ва уларнинг ижроия комитетлари шу вазифаларни тўғри ҳал этишда матонат кўрсатиб, ишнинг ҳақиқий аҳволини ўз вақтида очиб ташлаб, принципиал позицияда турганида, жойларда ишни тубдан яхшилаш учун кадрларга нисбатан юксак талабчанлик қилганида область маҳаллий Советларининг хўжалик қурилишига раҳбарликдаги фаолиятида бўлган камчиликларнинг ўз вақтида олдини олиш мумкин бўлур эди.

Область маҳаллий Советлари, уларнинг ижроия комитетлари ўз фаолиятига КПСС Марказий Комитети 1984 йил апрель Пленуми ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми талаблари асосида танқидий қараб, мавжуд камчиликларга қатъиян барҳам беришни, давлат планлари ҳамма кўрсаткичлар юзасидан аниқ ва бир маромда бажарилишини таъминлашни ўзининг бевосита вазифаси деб билади. **(Қарсаклар).**

Депутат М. УЗОҚОВА нутқи

ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТЬ ЯККАБОҒ РАЙОН ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ РАИСИ

КПСС Марказий Комитетининг 1984 йил апрель Пленуми ва ўн биринчи чақириқ СССР Олий Советининг биринчи сессияси ғоят муҳим аҳамиятга молик сиёсий воқеа бўлди. Советларнинг фаолиятини янада яхшилаш — биринчи даражали муҳим вазифа эканлиги таъкидланди.

Ҳозирги вақтда биз ўз фаолиятимизни қайта кўриб чиқяпмиз. Давлат планлари ва қабул қилинган социалистик мажбуриятларни бажаришга тааллуқли бўлган масалалар район маҳаллий Советларининг ишида алоҳида ўрин эгалламоқда. Бу масалалар Советларнинг сессияларида, ижроия комитетларнинг мажлисларида муҳокама қилинмоқда.

Бироқ, куни кеча бўлиб ўтган сессияда ҳақли равишда уқтириб ўтилганидек, Советларнинг хўжаликка раҳбарлик қилиш соҳасидаги фаолиятида бир қанча жиддий камчиликлар бор, бу эса бизнинг районимизга ҳам тўла тааллуқлидир. Биз саноат ишлаб чиқариши ва капитал қурилиш соҳасида ҳам ҳали кўп иш қилишимиз лозим. Ҳайдаладиган ҳар гектар ер ҳисобига олинаётган маҳсулот миқдори жиҳатидан ҳам биз ҳали кўпгина илғор районлар ва хўжаликлар даражасига етиб олганимиз йўқ. Чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни биз ҳозирча тегишли поғонага кўтара олганимиз йўқ. Маҳаллий Советларимиз, уларнинг доимий комиссиялари, депутатлар ҳали бугунги кун талаблари даражасида ишламаяптилар, уларнинг ташкилий-оммавий фаолиятида жиддий нуқсонлар бор. Ҳозир биз ана шу проблемаларни ҳал этиш устида иш олиб боряпмиз.

Бир қанча масалаларни ҳал этиш борасида бизга ёрдам кўрсатиш талаб этилади. Чунончи, район хўжаликлари ҳайдов тракторлари билан етарли даражада таъминланмаган. Культиваторлар, қишлоқ хўжалик машиналарининг эҳтиёт қисмлари, чорвачиликдаги, ем-хашак тайёрлашдаги сермеҳнат жараёнларни механизациялаштириш учун ускуналар тақчиллиги сабабли катта қийинчиликларга дуч келмоқдамиз. Тегишли министрлик ва идоралар ана шу проблемалар билан яхшироқ шуғулланишларини истардик.

Хизмат кўрсатиш ишини яхшилаш, меҳнаткашлар турмушининг моддий ва маданий даражасини ошириш масаласи Советлар фаолиятида алоҳида ўрин тутади. Аммо бу соҳада ҳам ҳал этилмаган масалалар кўп. Яккабоғ районимизда бир нечта корхона ва ташкилотлар бор. Уй-жой қурилиши эса суст олиб борилмоқда. Шаҳарни иссиқлик, газ, сув билан таъминлаш масалалари ҳозирча тўлиқ ҳал этилгани йўқ. Шу масалаларга алоқадор бўлган министрлик ва идоралар шу борада бизга ёрдам берадилар, деб ишонаман. **(Қарсаклар).**

Депутат Ж. ҲАСАНОВ нутқи

АНДИЖОН ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ РАИСИ

КПСС Марказий Комитети 1984 йил апрель Пленуми, СССР Олий Совети биринчи сессиясининг қарорлари ҳозирги шароитда жамиятимиз бутун сиёсий системасини такомиллаштиришнинг ҳақиқатда жанговар программаси бўлди. Бу қарорлар Советлар фаолиятини активлаштиришда янги босқични ҳам нишонлади.

Партия органлари Советларга раҳбарлик қила бориб, уларнинг фаолияти мазмунини бойитишга, шакл ва методларини такомиллаштиришга алоҳида эътибор бермоқда. Маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари меҳнат коллективларининг фаолияти устидан назоратни кучайтиришни, топширилган иш учун хўжалик раҳбарлари масъулиятини оширишни мақсад қилиб қўймоқда.

Маҳаллий Советлар Озиқ-овқат программасини бажариш ишини ҳам ўз назоратига олди. Бу ерда агросаноат комплексини ривожлантиришга, деҳқончилик ва чорвачилик моддий техника базасини мустаҳкамлашга, мавжуд резервлар ва имкониятлардан самарали фойдаланишга эътибор берилмоқда.

Республика министрликлари ва идоралари раҳбарларининг эътиборига ҳавола этса бўладиган бир қанча таклифлар бор. Андижон областида ҳар йили кўпдан-кўп унумдор ерлар қурилиш ишларига замин қилиб берилмоқда, экин майдонлари эса шўрҳок, қумлоқ, унумсиз ерлар ҳисобига кенгайтирилмоқда. Бу аҳвол алмашлаб экишни жорий этишни қийинлаштиради, чорвачиликни ем-хашак билан таъминлашга таъсир кўрсатади. Аҳволни жойларда чуқурроқ ўрганиб чиқиб, таклифларимизни эътиборга олишни сўраймиз.

Иттифоқ ва республика министрликлари ўз корхоналари ишини планлаштиришда область ижроия комитетлари билан маслаҳатлашмайдиган ҳоллар ҳам бўлиб туради. Масалан, шу йилги режалар тўғрисида фақат 8 та министрлик область ижроия комитетини хабардор қилди.

Сўнгги илтимосимиз газ билан сув ҳақида. «Союзўзбекгазпром», Уй-жой ва коммунал хўжалик министрлиги раҳбарларига неча бор мурожаат этганлигимизга қарамай, зангори ёқилғи ва сув етишмаяпти.

Андижонликлар шу йил учун юксак мажбуриятлар олдилар. Республика ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа тобора кенг қулоч ёзиб бормоқда. **(Қарсаклар).**

Депутат В. ЛОКТЕВА нутқи

ЎЗБЕКИСТОН ССР ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ НОМЛИ ТИКУВЧИЛИК ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ БРИГАДИРИ

Партия бизни Советлар ўз ҳуқуқ ва имкониятларидан янада тўлароқ фойдаланишига, доимий комиссиялар ва депутат группалари фаолиятини активлаштиришга, коммунистик бунёдкорлик ишида халқ депутатлари ролини бутун чоралар билан оширишга йўллайди.

Кейинги йилларда корхонамизда маиший хизмат ташкил қилиниб 18 хил хизмат кўрсатилмоқда. Ишчиларимиз бирлашмадан ташқарига чиқмай ва вақт ўтказмай, кўпгина уй ишларини ҳал эта оладилар. Бизда мактабгача болалар муассасалари, болаларнинг шаҳардан ташқаридаги пионер лагерларида дам олиши проблемаси тўла-тўкис ҳал этилди. Буларнинг ҳаммаси коллективнинг бир маромда ишлашига анчагина кўмак бермоқда.

Шу юксак минбарда туриб, муваффақиятлардан ташқари гапирадиган гаплар ҳам бор. Мен партиясиз бўлсамда, аммо шуни айтиб қўйишим керакки, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми мавжуд камчиликлар ва ҳал этилмаган масалаларни ошкора, принципиал, коллектив тарзда муҳокама қилишнинг яққол мисолини ҳаммамизга кўрсатди. Кейинги вақтларда муваффақиятлар тўғрисида баралла, камчиликлар ҳақида эса секин гапиришга одатланиб қолдик. Холбуки В. И. Ленин ҳақиқатни тўғридан тўғри, дипломатиясиз майда-чуйда мулоҳазаларсиз юзга айта бериш керак, деб уқтирган эди.

Кейинги беш йил ичида мен, ҳамкасбларим, умуман тошкентликларнинг ҳаммаси навбатдаги қиш келишини ташвишланиб кутадиган бўлиб қолдик. Чунки совуқ бошланиши билан кўпгина гражданлар биз депутатларга ва юқори ташкилотларга мурожаат этиб, квартиралар тузук иситилмаётганлигидан, газ, иссиқ сув беришда узилишлар бўлаётганлигидан шикоят қилмоқдалар. Бу масалалар неча бор муҳокама қилинди. Ҳозир Ўзбекистон ССР Госплани раиси Қ. А. Аҳмедовдан, энергетика ва электрлаштириш министри А. Ҳ. Ҳамидовдан, шаҳар ижроия комитетининг раиси В. О. Козимовдан бундан буён ҳам аҳвол шундай бўлиши билан муроса қилиб бўладими, деб сўрайдиган айни пайти, деб ўйлайман.

Жуда муҳим социал проблема ҳал этилмас экан, бу нарса кишиларнинг маҳаллий Советлар ва маҳаллий Совет депутатлари имкониятларига маълум даражада ишончсизлигини вужудга келтиради.

Депутат В. О. Козимовдан бир нарсани сўрагим келади: Уй-жой ғоятда етишмаётган шароитларда Тошкент шаҳар ижроия комитети, бир қанча район ижроия комитетлари мавжуд қоида ва қонунларни четлаб ўтиб уй-жой шароитларини яхшилашга унча муҳтож бўлмаган, ўз уйи ва кооператив квартираси бўлган кишиларга асоссиз илтимосларга мувофиқ квартира беришлари қандай бўлди экан?

Шаҳар транспортининг ишини олайлик. Шу ишнинг раҳбарлари шу транспортдан тез-тез фойдаланиб турсалар шаҳар учун бу муҳим проблема қийинчиликларини яхшироқ сезган бўлардилар ва масалани кўп соат муҳокама қилиш ва қайта-қайта ваъдабозликлар билан чекланмаган бўлардилар. Бундай ваъдалар асосан қоғозда қолиб кетмоқда.

Бугун ҳар биримиз ўз фаолиятимизга танқидий баҳо беришимиз лозим кўринади. Олий Советнинг шу сессиясидаги жиддий, жонли фикрлашувлар амалга оширишга эришмоқ зарур. **(Қарсаклар).**

Депутат Н. НАРЗУЛЛАЕВ нутқи

БУХОРО ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ РАИСИ

Бизнинг фаолиятимиз Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида чуқур ва танқидий таҳлил қилинди. Ҳар бир депутат, ҳар бир совет ходими ҳар бир участкада, ҳар бир коллективда юксак гражданлик ва талабчанлик муҳитини қарор топтириш юзасидан тинимсиз иш олиб бориш ҳақидаги Пленум топшириғини ўзининг жонажон иши сифатида қабул қилди. Бинобарин биз ана шу ишни ўзимиздан бошлашга қарор қилдик.

Шаҳар, район ва қишлоқ Советларининг кўпгина ижроия комитетлари, доимий комиссиялар корхоналар ва ташкилотларнинг, колхоз ва совхозларнинг иши билан чуқур шуғулланмаётганликлари, раҳбарлар, мутахассислар ва меҳнат коллективларининг куч-ғайратини ўртага қўйилган вазифаларни ҳал қилишга, меҳнат интизомини мустаҳкамлашга, ишлаб чиқаришни техника билан қайта қуроллантиришга, моддий ва меҳнат ресурсларидан, ердан ва техникадан самарали фойдаланишга ўз вақтида қаратмаётганликлари бугун сессияда тўғри уқтириб ўтилди.

Ижроия комитетларнинг, бўлимлар ва бошқармаларнинг иш услубида қоғозбозлик, турли кенгашлар ўтказиш, хўжаликларга кам самара берадиган сафарлар қилиш ҳали ҳам кўп учраб туради. Биз халқ депутатларининг Советлари ҳар бир корхона, колхоз ва совхоз план ҳамда топшириқларнинг бажарилишини таъминлаши масаласи билан яқиндан шуғулланишлари учун барча зарур ишларни қилишимиз лозим.

Озиқ-овқат программасини рўёбга чиқариш маҳаллий Советлар фаолиятининг ғоят муҳим соҳасидир. Маҳаллий Советлар вужудга келтирилган ишлаб чиқариш потенциалидан, ер-сув ресурсларидан самаралироқ фойдаланиш учун ҳали ҳам етарлича журъат қилмаяптилар. Биз план ва мажбуриятларнинг бажарилиши учун, қонунларга сўзсиз риоя қилиниши учун олиб бораётган курашда етарли қатъият кўрсатмаяпмиз. Областда ерларни талон-торож қилиш, маҳсулот тайёрлашда алдамчилик ва кўзбўямачилик фактлари борлиги аниқланди. Биз ана шу салбий ҳодисаларга қарши муросасиз кураш олиб борамиз.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми жиноятчиликнинг, суиистеъмолчиларнинг пайини қирқиш соҳасида маъмурий ва ҳуқуқни қўриқлаш органлари ишига раҳбарлик қилиш — халқ депутатлари Советлари ишининг муҳим соҳаси эканлигини таъкидлади. Биз бу ишда йўл қўйилган жиддий камчиликлардан тегишли хулоса чиқариб оламиз. **(Қарсаклар).**

Депутат Ф. ҚЎНИСОВ нутқи

НАВОИЙ ОБЛАСТЬ НУРОТА РАЙОНИДАГИ «ҚИЗИЛЧА» СОВХОЗИНИНГ БОШ ЧЎПОНИ

КПСС Марказий Комитети 1984 йил февраль ва апрель Пленумларининг қарорлари ҳаммамиз учун ғоят катта аҳамиятга молик воқеа бўлди. Пленумлар бизнинг олдимизга ҳақиқатан ҳам тарихий аҳамиятга эга бўлган вазифаларни қўйди, бизга янги куч бахш этди.

Шу кунларда Навоий областининг меҳнаткашлари план топшириқлари билан юксак социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш соҳасида фидокорона ишламоқдалар. Мен чўпон бўлиб ишлаётган Нурота райони 1983 йил якунларига кўра Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб чиқди.

Областимиз ва районимизда маҳаллий Советларнинг ҳамда депутатларнинг ишларида ҳамон жиддий камчиликлар бор. Биз ҳали ҳамма жойда ҳам Советларнинг доимий комиссиялари яхши ишлаяпти, деб айта олмаймиз. Бунинг натижасида сайловчиларнинг наказлари тўлиқ бажарилаётгани йўқ.

Чунончи, бундан тўрт йил муқаддам Ўзбекистон комсомоли 50 йиллиги номли совхозда Чуя-Совуқбулоқ йўли қурила бошланган эди, аммо мана шу бутун йиллар мобайнида ниҳоятда оз иш қилинди. «Қизилча» ва «Нурота» совхозларида мактаблар етти йилдан буён қурилмоқда. Ҳар йили уларнинг қурилишига юз минг сўм маблағ ажратилмоқда. Ишлар шундай суръатлар билан давом этадиган бўлса, бу мактаблар 10—12 йил ичида ҳам қуриб битказилмайди. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги билан Қишлоқ қурилиши министрлиги бу масалаларда бизга жуда салмоқли ёрдам берадилар, деб умид қиламиз.

Оддий чўпон сифатида мен қоракўлчиликнинг баъзи муаммоларига тўхталиб ўтмоқчиман. СЖК препаратидан фойдаланишда ҳамон хатоликларга йўл қўйилмоқда. Натижада қоракўл терининг сифати пасаймоқда, тери кичиклашиб қолмоқда. Совлиқлар туёғига ҳам зиён етказилмоқда.

Ҳозирги вақтда қоракўлчиликнинг мустаҳкам ем-хашак базасини яратиш ва яйловларнинг ҳолатини яхшилашдан иборат ғоят муҳим вазифа ҳал этилмоқда. Шу жиҳатдан районимиз хўжаликларида муайян ижобий иш қилинди. Энди гап ем-хашак етиштириб, тайёрлашга ихтисослаштирилган совхозни ташкил этишда қолди. **(Қарсаклар).**

Депутат П. ДОГОНКИН нутқи

ФАРҒОНА ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ИККИНЧИ СЕКРЕТАРИ

Сессияда маҳаллий Советларнинг фаолияти партиявий кескин ва принципиал таҳлил этилди, социал-иқтисодий вазифаларни ҳал этишда уларнинг активлигини янада ошириш вазифалари белгилаб берилди. Кўп камчилик ва хатоликлар очиб ташланди, ҳозирдаёқ уларни бартараф этиш борасида муайян ишлар олиб борилмоқда.

Бугунги кунда область партия органлари ва маҳаллий Советларининг ҳамма кучлари йўл қўйилган қолоқликларни бартараф этишга қаратилган. Аммо область айрим проблемаларни республика органларининг мададисиз ҳал этишга қодир эмас.

Кейинги йилларда область чакана товар обороти планларини тасдиқлашда унинг аҳоли пул даромадлари билан мутаносиблигига эътибор берилмаяпти. Масалан, Савдо министрлиги йилнинг биринчи ярми товар обороти планини етарли товар ресурслари билан таъминламагани ҳолда нималарга умид қилаётганлиги бизга қоронғу. Товар обороти ва чакана фондларни планлаштиришда маҳаллий Советлар кўпроқ ташаббус кўрсатишига имкон бериш мақбул бўлур эди.

Планлаштиришдаги камчиликлар маиший корхоналар ишида ҳам салбий таъсир кўрсатмоқда. Дарҳақиқат, бу корхоналарнинг планлари тузук бажарилмаяпти. Шу ярим йилликда хом ашёга бўлган талаблар атиги 35 процент таъминланиб, янгидан тузилган маиший хизмат бирлашмаларини оборот воситалари билан таъминлаш масаласи чўзилиб кетгани ҳолда масалан, хизмат кўрсатиш программасини қандай қилиб бажариш, қандай қилиб ишлаш мумкин, деган савол туғилади. Министрлик шуларнинг ҳаммасини яхши билади-ю, аммо ишнинг аҳволини очиқ айтиш керакки, тузатмаяпти.

Халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш — ижроия органлари доимо ҳал этиши лозим бўлган энг муҳим социал вазифалардан биридир. Б[illegible]а маҳаллий саноат корхоналарига алоҳида роль ажратилмоқда. Шундай бўлгач, уларнинг қувватидан 70—80 проценти, баъзи ерларда эса 50 процент фойдаланилаётганлиги кишига алам қилади. Бунда сабаб хом ашё билан таъминланмаслиқдир. Касод молларни ишлаб чиқаришдан олиб ташлаш масаласи суст ҳал этилмоқда.

Бошқа бошқариш органлари сингари маҳаллий Советларнинг муваффақиятли фаолияти ҳам кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш қандай амалга оширилаётганлигига кўп жиҳатдан боғлиқ. Аммо биз бу ишда хатоликларга йўл қўймоқдамиз. Бизда кишилар тез-тез алмаштириб турилади ва ўзини ишда кўрсата олмаган ходимлар шоша-пиша юқори лавозимларга кўтарилади. Манманлик ва хизмат мавқеини суиистеъмол қилиш, пора олиш, социалистик мулкни ўғирлаш фактларига барҳам берилмаган.

Бугунги кунда шундай ишлаш мумкин эмаслигини тушунамиз. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган XVI пленуми кадрлар билан ишлашни яхшилаш, партия ва давлат интизомини мустаҳкамлаш йўлларини аниқ-равшан белгилаб берди. **(Қарсаклар).**

Депутат А. ХУДОЙҚУЛОВ нутқи

САМАРҚАНД ШАҲАР ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ РАИСИ

КПСС Марказий Комитетининг 1984 йил апрель Пленуми ҳамда ўн биринчи чақириқ СССР Олий Советининг биринчи сессияси мамлакатимиз ҳаётига катта сиёсий аҳамиятга молик воқеа бўлиб кирди, совет кишиларининг бунёдкорлик меҳнатларига янги омил бахш этди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган пленуми совет органларининг фаолиятида жиддий камчиликларни очиб ташлади, бизни иш услуби ва методларини яхшилаш, интизомни мустаҳкамлаш борасида аниқ иш программаси билан қуроллантирди.

Самарқанд шаҳар Совети ишининг мазмуни ва услуби партия талабларига ҳали тўла мувофиқ деб бўлмайди. Биз план топшириқларининг бажарилиши учун раҳбар ходимлар масъулиятини ҳамон тузук оширмаяпмиз, уларга нисбатан юксак талаблар қўймаяпмиз.

Халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш сифатини яхшилаш борасидаги резервлардан тўла йўсинда фойдаланилмаяпти.

Уй-жойларни иссиқ ва совуқ сув билан, иссиқлик, газ билан таъминлашдаги, шаҳарни ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштиришдаги ҳамма проблемаларни ҳал эта билмадик. Пассажир транспорти, алоқа, савдо корхоналари ва маиший хизмат ишида камчиликлар бор.

Бизда алдаш, кўзбўямачилик қилиш, хизмат мавқеини суиистеъмол қилиш фактлари содир бўлди. Айбдорлар қаттиқ жазоланди. Уй-жойлар ва автомашиналарни тақсимлашда ҳам тартиб ўрнатилмоқда.

Бизга бир қанча проблемаларни ҳал этишда ёрдам бериш зарур. Ишлаб чиқариш кучларининг комплекс тараққиёти кўпинча идоралараро ва идора ички ғовларига дуч келмоқдаки, маҳаллий Советлар кўпинча бу ғовларни бартараф этишга қодир эмас. Мисол учун, Самарқанд химия заводини олайлик. Бу завод фосфат хом ашё сифати пастлигидан шу йил ўз ишини ғоятда ёмонлаштириб юборди. Бизнинг илтимосларга кўра заводга комиссиялар, мутахассис олимлар неча марта борган бўлсалар-да, аммо масала ҳали конкрет ҳал этилгани йўқ. Самарқанд чой қадоқлаш фабрикаси иши билан боғлиқ масалалар суст ҳал этилмоқда. Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министри М. И. Йўлдошев кейинги уч йил ичида Самарқандга 15 мартадан зиёд келиб, етилган проблемаларни ҳал этишда ёрдам беришни ҳамиша ваъда қилиб келган бўлса-да, корхона программани ой сайин бажаролмаяпти.

Кўпгина министрликлар ва идоралар ўз корхоналарининг қувватини ошира боргани ҳолда, уй-жойлар, болалар муассасалари, клублар, спорт иншоотлари қурмаётганлигини айтиб ўтиш лозим. **(Қарсаклар).**

Депутат М. ЖУМАНАЗАРОВ нутқи

УРГАНЧ РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕКРЕТАРИ

Биз ҳаммамиз Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг ленинча принципиаллик руҳи билан йўғрилган XVI пленуми ҳужжатларини чуқур мамнуният туйғулари билан қабул қилдик.

Районнинг партия ва совет ташкилотлари қишлоқ ва посёлка Советлари ишини янада яхшилаш, уларнинг хўжалик ва социал маданий қурилиш ишларига раҳбарлигини такомиллаштиришга диққат-эътиборни кучайтирмоқда. Маҳаллий Советлар ўз ваколатидан самарали фойдалана бошлади, ўз территориясида экономикани комплекс ривожлантиришга янада катта эътибор бера бошлади.

Районимиз саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ва реализация қилиш ярим йиллик планини муддатидан илгари бажарди. Қишлоқ меҳнаткашлари ҳам қизғин астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Шу билан бирга ишимизда камчиликлар ҳам бор. Баъзи корхоналар, қурилиш ташкилотлари, колхозлар ва совхозлар у ёки бу кўрсаткичлар юзасидан план бажарилишини таъминлай олмаяпти. Маҳаллий Советлар ўз территориясидаги ҳамма ишлар учун, айниқса план топшириқлари бажарилишини таъминлаш мақсадида корхоналар фаолиятини яхшилаш учун жавобгарликни етарлича чуқур ҳис этмаяпти. Биз масъул лавозимларга тайинланган кадрларга талабчанлик бўшашиб кетишига йўл қўйдик. Доимий комиссиялар ўз ваколатларидан тўла-тўкис фойдаланмаяптилар.

Муҳим масалаларни ҳал этишда бизни қувватламайдиган республика баъзи ташкилотлари ҳам бор. Кейинги уч йил ичида район ижроия комитетининг министрлик ва идораларга юборган 21 та хатига бор-йўғи учта жавоб келди. Планлаштирувчи органлар колхоз ва совхозларда ишлаб чиқаришни ривожлантириш юзасидан маҳаллий Советларнинг фикрини кўпинча эътиборга олмайди.

Кейинги йилларда районимизда вилт касаллиги тарқалди. Райондаги бир қанча хўжаликларнинг тажрибасига кўра, шоли экиш йўли билан ғўзанинг шу касаллигини тезроқ тугатиш мумкин. Ҳатто семинар-конкурслар ўтказиб, буларнинг ҳаммасини олимларга ҳам кўрсатдик. Дон учун маккажўхори экилаётган хўжаликларда шоли экишга рухсат берилса, яқин беш-олти йил ичида ғўза билан шолини алмашлаб экиш йўли билан вилт касаллиги йўқотилиши мумкин. Аммо планлаштирувчи ташкилотлар ҳанузгача бунга рози бўлмаяптилар ва вилт тобора авж олиб бормоқда.

Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги билан қишлоқ хўжалиги министрлигига мурожаат этиб, районимиздаги Қизилжар массивида совхозларни комплекс қурилишни зарур машина-ускуналар ва механизмлар билан таъминлаш масалалари ҳал этилишини тезлатишни, янги ерларни ўзлаштириш, сув тортадиган насосларни, электрлаштиришни тезлатишларини сўраймиз. **(Қарсаклар)**

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ X СЕССИЯСИ

УМУМИЙ ТАЪЛИМ ВА ҲУНАР МАКТАБИ ЯНГИ ТАЛАБЛАР ДАРАЖАСИДА БЎЛСИН

СССР Олий Советининг «Умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишнинг асосий йўналишлари ҳақида»ги қарорини амалга ошириш тадбирлари тўғрисидаги доклад юзасидан музокаралар

Депутат Э. ИСЛОМОВ нутқи

ЖИЗЗАХ ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ РАИСИ

КПСС Марказий Комитетининг 1984 йил апрель Пленуми, ўн биринчи чақириқ СССР Олий Советининг биринчи сессияси қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ К. У. Черненко Пленумда сўзлаган нутқидаги қоидалар ва хулосаларни республиканинг, шу жумладан, Жиззах областининг барча меҳнаткашлари ғоят кенг кўламда қўллаб-қувватлаб, қизғин кутиб олдилар.

Ҳозир областда 407 та умумий таълим мактаби, 24 та ҳунар-техника билим юрти, 380 та мактаб кабинет системаси билан ишламоқда. Мактаб ўқувчиларини ўқитиш ва тарбиялаш сифати бирмунча яхшиланди, ижтимоий фойдали меҳнатни тарбия жараёнига қўшиш иши авж олдирилмоқда.

Шу билан бирга, айниқса, қишлоқ хўжалигида меҳнат ресурслари проблемаси ҳамон кескин бўлиб қолмоқда. Биз зарур моддий база яратиш, ўнлаб янги ўқув ишлаб чиқариш комбинатларини, базавий корхоналар, қурилишлар, колхозлар ва совхозларда ўқув цехлари ва участкаларини очиш борасида катта ишлар қилишимиз лозим.

Бу муҳим ишни областдаги саноат, қурилиш ва қишлоқ хўжалик корхоналари, олий ва махсус ўрта ўқув юртлари коллективларининг биргаликдаги куч-ғайратлари билан республика планлаштирувчи органлари, шунингдек министрликлар ва идораларнинг актив мадади билангина бажара олишимиз турган гап.

«Ўзбекбирлашув» ҳамда Ўзбекистон ССР Савдо министрлигига мурожаат этиб, мактаб ўқувчиларини иссиқ овқат ва бошқа моллар билан таъминлашда амалий ёрдам беришларини сўраймиз.

Янгидан қурилаётган мактабларни чала ҳолда фойдаланишга топшириш областда халқ маорифини ривожлантиришга ҳалақит бераётган жиддий камчилик ҳисобланади. Кўпгина ҳолларда мактаблар спорт залларисиз, устахоналарсиз, ошхоналарсиз топширилмоқда.

Республика Министрлар Советига ва Госпланига мурожаат этиб, шу масалалар юзасидан таклифларимизни кўриб чиқишни ва 1985 йилдан бошлаб давлат капитал маблағлари ва маҳаллий бюджет ҳисобидан янги иморатлар қуришни биринчи навбатдаги вазифалар қаторига киритишни сўраймиз.

Ҳунар-техника билим юртлари ўқув моддий базасининг аҳволи жиддий эътибор беришни тақозо этади. Областда планли равишда қуриш мўлжалланган баъзи ҳунар-техника билим юртлари қурилиши ҳали бошланган эмас. «Узбекзолото» бирлашмаси, Қишлоқ қурилиши министрлиги, Қурилиш министрлиги, Енгил саноат министрлиги, «Узколхозстрой» бирлашмаси ва бошқа баъзи идоралар бу ишда сусткашликка йўл қўймоқдалар.

Жиззах области маҳаллий Советлари ишда йўл қўяётган камчиликлар сессияда тўғри айтиб ўтилди. Халқ маорифига раҳбарликда ҳам бу камчиликлар бор. Ижроия комитетнинг халқ маорифига раҳбарлик иш услубини такомиллаштириш, мактабни ислоҳ қилишни амалга ошириш ишларини КПСС Марказий Комитети 1984 йил апрель Пленуми ҳамда ўн биринчи чақириқ СССР Олий Совети биринчи сессиясининг қарорлари асосида ташкил этиш чораларини кўряпмиз. **(Қарсаклар).**

Депутат Г. РАҲИМОВА нутқи

НАМАНГАН ОБЛАСТЬ ЧУСТ ШАҲРИДАГИ 9-ЎРТА МАКТАБ МУАЛЛИМАСИ

Ҳар томонлама уйғун камол топган, етук шахсни тарбиялаш — мактаб ислоҳотининг асосий мақсадидир. Бунинг учун эса биз аввало, ишимиздаги мавжуд камчиликлар ва хатоларни тугатишимиз лозим. Вазифамиз шуки, мактаб ўқувчиларини қишлоқ хўжалик ишларига амалий машғулотлар шаклидагина жалб этиш керак.

Оталиқ ташкилотлар мактабларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш учун етарлича ёрдам бермаётганликлари жиддий камчиликлардан биридир.

Ана шу ва бошқа нуқсонларни бартараф этмай туриб, мактаб ислоҳотини амалга ошириш мумкин эмас. Мактаб ислоҳоти — умумдавлат иши бўлиб, унда ҳамма киши, айниқса халқ депутатлари Советлари қатнашиши керак.

Областда таълим-тарбия ишининг савияси партия ўртага қўйган юксак талабларга ҳали мос бўлиб тушаётгани йўқ.

Таҳлил шуни кўрсатдики, мактаб қурилишининг ҳозирги суръатлари инобатга олинадиган бўлса, биз 1987 йилга бориб, мактабга ҳар уч нафар олти ёшли боладан фақат биттасини қабул қилишимиз мумкин бўлади. Мактаблар ва болалар муассасаларининг тармоқларини тезроқ кенгайтириш, мактабларaро ўқув ишлаб чиқариш комбинатларидаги ўринлар сонини 2,5 баравар кўпайтириш керак.

Областимизда 43 та ҳунар-техника билим юрти бор. Уларнинг кўпчилиги ноқулай биноларда жойлашган.

Ҳисоб-китоблар шуни кўрсатадики, мактаб ислоҳоти ўртага қўйган вазифаларни амалга ошириш учун бизга яна 1700 ўқитувчи ва мутахассис талаб қилинади. Жумладан, бизда химия-биология ва жисмоний тарбия фанларидан ўқитувчилар етишмаяпти. Шу боисдан Наманган педагогика институтида химия-биология факультетини очиш, физкультура факультетида эса яна бир группа ташкил қилиш зарурати пайдо бўлди. **(Қарсаклар).**

Депутат Б. АЛЛАМУРОДОВ нутқи

ЎЗБЕКИСТОН ЛКСМ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕКРЕТАРИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми якунларини республика комсомоллари, барча йигит ва қизлар зўр мамнуният ва юксак гражданлик масъулияти туйғуси билан қабул этдилар, пленум қарорлари камчиликларни ва салбий ҳодисаларни тугатишга, партия ва давлат интизомини янада мустаҳкамлашга, кадрлар билан ишлашни яхшилашга қаратилган. Ўртага қўйилган вазифалар барча комсомол ташкилотларидан, ҳар бир комсомол ходимидан ўз фаолиятини принципиал ва ўз-ўзини танқид асосида таҳлил этишни, ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялаш форма ва методларини такомиллаштиришни талаб қилади.

Бу гап комсомол комитетлари билан Совет ҳокимияти органларининг биргаликдаги фаолиятига, халқ сайлаб қўйган вакилларнинг учдан бир қисмидан кўпроғини ташкил этувчи ёш депутатларнинг ишига ҳам баб-баравар тааллуқлидир. 22 минг комсомол депутат СССР Конституциясида бериб қўйилган қонун лойиҳалари таклиф этиш ҳуқуқидан кенг фойдаланиб, давлат ва жамият ишларини идора қилишда, ёшларнинг манфаатлари ва талаб-эҳтиёжларини рўёбга чиқаришда бевосита қатнашмоқда.

Меҳнат қонунларига риоя этилиши устидан контроллик қилиш, ишлаб чиқаришда ёш ишчи кадрларни тайёрлаш ва уларнинг ўрнашиб қолиши, ҳуқуқ-тартиблар бузилишининг олдини олиш, ёшларнинг бўш вақтини актив ўтказишни ташкил этиш масалаларида Советлар билан комсомол комитетларининг баҳамжиҳат ишлашининг асосий йўналишлари мустаҳкамланмоқда.

Шу билан бирга, комсомол ташкилотлари, аввало Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети Советлар қабул қилаётган қарорларни бажаришда зўр қатъият ва ташаббускорлик қилмаётганликларини тан олиш керак. Кўпгина ёш депутатлар ишлаб чиқаришда яхши ишласалар ҳам, «СССРда халқ депутатларининг статуси тўғрисида»ги қонун талабларини тўла-тўкис бажармаяптилар, йигит ва қизларнинг меҳнати.

Умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишнинг асосий йўналишларидан келиб чиқадиган вазифалар комсомол ташкилотларининг диққат марказида турибди.

Комсомол ташкилотлари фан-техника ижодкорлигини ривожлантиришда ҳам унчалик қатъият кўрсатмаяптилар, республикамиздаги мактаб ўқувчиларининг атиги 8 проценти ижодкорликнинг шу турига жалб этилган.

КПСС Марказий Комитетининг апрель Пленуми ёш гражданларни турмушга ва меҳнатга тайёрлаш ислоҳотининг энг асосий масаласи эканини белгилаб берди. Комсомол комитетлари халқ маорифи органлари билан биргаликда шу вазифани рўёбга чиқариш учун конкрет қадамлар қўймоқдалар. «Қўшилсин меҳнатим менинг — меҳнатига республикамнинг» деган ватанпарварлик ҳаракатида бир ярим миллиондан ортиқ мактаб ўқувчиси қатнашмоқда. **(Қарсаклар).**

Депутат Н. ВАЛИЕВ нутқи

МАРҒИЛОН ШОЙИ КОМБИНАТИ ДИРЕКТОРИ

Марғилонда умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилиш юзасидан замонавий талаблар асосида ҳозирдаёқ конкрет тадбирлар ишлаб чиқилиб, амалга оширилмоқда.

Шубҳасиз, талайгина ишлар қилинди, аммо бир қанча масалалар секинлик билан ҳал этилаётганлиги жиддий хавотирлик ва ташвиш уйғотмоқда. Марғилонда 18 ёшгача бўлган болалар ва ёшлар жуда кўп. Уларнинг ҳар икки нафаридан бири болалар боғчасига, мактабга ёки ҳунар-техника билим юртига қатнайди. Ҳолбуки мактаблар ва ҳунар-техника билим юртларининг моддий техника базаси кун талабларидан орқада қолмоқда. 25 мактабдан бештаси мослаштирилган биноларга жойлашган. Минглаб болалар иккинчи сменада шуғулланмоқда. Атиги икки мактаб куни узайтирилган режим билан ишламоқда.

Биз умумий таълим ва ҳунар мактаби ишини кўпгина вазифалар комплексида такомиллаштиришимиз лозим бўлади.

Комбинат ўзининг тармоқ ҳунар-техника билим юртига эга бўлиб, у йилига ўнта асосий касб бўйича 300 нафар малакали ишчи тайёрлайди. Ишлаб чиқариш практикасидан ўтиш учун цехларда махсус участкалар ажратилган, энг яхши кадр ишчилар ва мастерлар бириктиб қўйилган.

Натижалар бундан ҳам яхшироқ бўлиши мумкин эди албатта, аммо ҳал этилмаган кўпгина масалалар ишга халақит бермоқда. Мактаблар ва шаҳар ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчиларини қишлоқ хўжалик ишларига жалб этиш практикасига шу пайтгача барҳам берилмаган, шу сабабли ўқитиш муддатлари ва сифати бузилмоқда. Қишлоқ хўжалик органларимиз қишлоқ хўжалигидаги ва биринчи навбатда пахтачиликдаги сермеҳнат ишларни механизациялаш тўғрисидаги масалани узил-кесил ҳал этиш пайти келган бўлса керак.

Шаҳар ҳунар-техника билим юртларини битириб чиққан кишиларнинг ишлаб чиқаришда мустаҳкам ўрнашиб қолиши ҳозирча паст даражада қолмоқда. Уй-жойлар жуда етишмаётганлиги бунинг асосий сабабидир. 600 га яқин киши навбатда турибди,комбинатда эса йилига 30—35 та квартира ажратиб берилади.

Бунинг устига пудрат ишлари лимитларининг йўқлиги сабабли уй-жойлар қурилмаяпти. Уйсозлик комбинати, бир қанча қурилиш ташкилотлари қувватларининг талайгина қисмидан маъмурий бинолар ва дабдабали объектлар барпо этиш учун фойдаланилаётган экан, пудрат ишларига лимит қоладими? Ўтган йилнинг ўзидагина планда кўзда тутилмаган объектларда 3 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилган.

Марғилон меҳнаткашлари ўзларининг бутун кучини ёш авлодни тарбиялашга сарфлайдилар, умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишга муносиб ҳисса қўшадилар, деб сессия қатнашчиларига ваъда беришга ижозат этгайсиз. **(Қарсаклар).**

Депутат Ш. ҲУСЕНОВА нутқи

САМАРҚАНДДАГИ 1-ИНФЕКЦИОН КАСАЛХОНАСИ БЎЛИМИНИНГ МУДИРИ

Мактабни ислоҳ қилиш халқ маорифи ходимларининггина эмас, бутун партия ва халқнинг иши, соғлиқни сақлаш ходимларининг ҳам жуда муҳим вазифасидир.

Бугунги кунда медикларнинг эътибори мактабга қаратилган. Самарқанд мактаблари ва ҳунар-техника билим юртларида медицина кабинетлари ташкил этилган бўлиб, бу кабинетларда малакали врачлар ишламоқдалар.

Мактабни ислоҳ қилиш ўқув-тарбия иши даражасини тубдан юксалтиришни тақозо этади. Лекин ҳар йили мактаб ўқувчиларининг анча қисми, ҳунар-техника билим юртларининг ҳамма ўқувчилари ўқишдан узоқ вақт ажратилиб, турли қишлоқ хўжалик ишларига солиниб турган бўлса, бу борада қандай қилиб муваффақиятга эришилади? Айни маҳалда маҳаллий Советлар ва қишлоқ хўжалик корхоналарининг раҳбарлари барча колхозчилар ва совхоз ишчиларини меҳнатга жалб этиш учун ҳамма чораларни кўрмаяптилар.

Биз мактаблар ва ҳунар-техника билим юртларининг ўзлаштириш бўйича ҳисобот бериб туришларини бекор қилиш тўғрисидаги қарорини тамомила қўллаб-қувватлаймиз. Аввалги практика процентбозлик билан андармон қилиб кўзбўямачиликка олиб келар, педагоглар ва ёш авлодни маънавий мажруҳ қилар эди. Ўқитувчилар меҳнатига баҳо беришда юзакичиликка қарши қатъиян курашиб, уларнинг ишига қўлида қанча план ва тадбирлар борлигига қараб эмас, балки тарбияланувчилар билимининг чуқурлиги ва пухталигига қараб, ғоявий ва маънавий сифатларига қараб баҳо бериш керак.

Самарқандда ҳозирга қадар типовой болалар поликлиникаси ва касалхонаси йўқ. Кўпчилик даволаш-профилактика муассасалари, шунингдек мактаблар мослаштирилган биноларда жойлашган. Шу билан бирга Бутуниттифоқ коммунистик шанбаликлари чоғида тушган маблағлари ҳисобига соғлиқни сақлаш объектларини қуриш масалалари қониқарли ҳал этилмаяпти.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советига мурожаат этиб, Самарқанд шаҳрида болалар касалхоналари, поликлиникалари ва туғруқхона қуришни планга киритишни сўраймиз. **(Қарсаклар).**

Депутат С. ПЎЛАТОВ нутқи

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ МИНИСТРИ

Инсон тўғрисида, ўсиб бораётган моддий ва маънавий эҳтиёжларни қондириш ҳақида ғамхўрлик ҳамиша партия ва ҳукуматимизнинг бунёдкорлик фаолияти марказида турибди. Мактабни ислоҳ қилиш асосий йўналишлари бунга яққол мисол бўлиб, унинг аҳамияти бебаҳодир.

Биз ҳаммамиз Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленуми материалларининг чуқур таъсири остида яшамоқдамиз. Пленумда жиддий камчиликлар большевикчасига очиб ташланди, конкрет вазифалар белгилаб берилди. Бу камчиликлар республика олий ва ўрта махсус таълим министрлиги ҳамда унинг ўқув юртлари амалий фаолиятига ҳам бутунлай, тўла-тўкис тааллуқлидир.

Таассуфки, баъзи ота-оналар учун фарзандларининг олий мактабда ўқиши «мода» бўлиб қолди. Болага ҳунар ўргатиш эмас, балки қандай қилиб бўлсада, олий маълумот бериш иштиёқи кўпинча ота-оналарнинг ақл-идрокини олиб қўяди ва улар ҳаёт йўлининг аввал бошидаёқ ўз фарзандларида виждонсизлик, масъулиятсизлик, меҳнатга камситиб қараш каби салбий сифатларни шакллантирадилар. Бундай йигит-қизлар тузук ўқиш иштиёқи бўлмагани ҳолда ўзгаларнинг ўрнини эгаллаб имтиҳонни учга топшириб бўлсада, бир амаллаб дипломни қўлга киритиш пайидан бўладилар.

Ишни мана бундай қилиб қўйиш пайти келмадимикин: олий мактаб студенти бўлмоқ учун заводларда, қурилишларда, колхоз ва совхозларда виждонан меҳнат қилиб, шу ҳуқуққа сазовор бўлиш, меҳнат коллективининг йўлланмасини олиш керак.

Мактаб ислоҳоти педагог кадрлар тайёрлаш борасида масъулиятли ва катта вазифалар қўяди. Ислоҳот педагогика ва психология соҳасида катта-катта илмий проблемалар ҳал этилишини, билимнинг шу муҳим соҳасида илмий асосланган тавсиялар ишлаб чиқишни тақозо этади. **(Қарсаклар).**

Депутат Ж. КЎЧИЕВ нутқи

СИРДАРЁ ОБЛАСТЬ, КОМСОМОЛ РАЙОНИДАГИ «КОММУНИЗМ» КОЛХОЗИНИНГ РАИСИ

Сирдарё областида ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш, мактабларда ўқув-тарбия жараёнини яхшилаш, шахсни баркамол ривожлантириш борасида муайян ишлар олиб борилмоқда.

Аммо, таассуфки, камчиликлар ҳам бор. Ҳозирга қадар кўпдан-кўп умумий таълим мактаблари ва ҳунар-техника билим юртларининг моддий техника базаси бугунги кун талабларига жавоб беролмайди. Кўпгина мактаблар ва ҳунар-техника билим юртларининг замонавий типовой бинолари йўқ, айрим районларда эса ҳунар-техника ўқув юртлари ташкил қилинмаган. Шунинг учун ҳам биз Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетига мурожаат этиб, Оқолтин, Комсомол районларида ва Янгиер шаҳрида ҳунар-техника билим юртлари учун бинолар қуришни сўраймиз. Областда мактабларни бир сменада машғулот олиб боришга ўтказиш проблемасини ҳал этиш учун 60 минг ўқувчи ўрни бўлган янги мактабларни қуриш лозим. Бундан ташқари, умумий таълим мактаблари ҳамда ҳунар-техника билим юртларини малакали педагог кадрлар билан комплектлаш проблемаси ҳам тўла ҳал этилмаган. Педагог кадрларга бўлган талабларимизни Маориф министрлиги ҳар йили атиги 50—60 процент бажармоқда.

Бошқа камчиликлар ҳам борки, булар маҳаллий Совет органлари ва хўжалик раҳбарларининг мактаблар ва ҳунар-техника билим юртлари ишини яхшилаш масалаларига диққат билан қарамаслигидан вужудга келмоқда. Ўқитувчилар, айниқса, ёш мутахассислар уй-жой билан етарлича таъминланмаяпти, уларнинг бошқа эҳтиёж ва талаблари тузук қондирилмаяпти. Бунинг натижасида Меҳнатобод, Ильич, Оқолтин районларига юборилган ёш мутахассислар бир-икки йил ишлаб қайтиб кетмоқда.

Облколхозстрой раҳбарларига неча бор мурожаат этиб, уй-жой қурилишини тезлатишни сўрадик, аммо илтимосимиз турли баҳоналар билан бажарилмаяпти. Қишлоқ қурилиши министрлиги ўз кадрларига талабчанликни оширишини сўрайман. Министрларнинг жойларда тез-тез бўлиб туришлари лозим, деб ўйлайман. Акс ҳолда улар ҳаётдан орқада қолиб кетишлари мумкин. Кабинетда ўтириб олиб, биргина қоғоз ёрдами билангина раҳбарлик қилиб бўлмайди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида жуда муҳим масалалар муҳокама қилинди. Пленумнинг қарорлари зўр мамнуният билан кутиб олинди. Жумладан, пленум мавжуд техник воситалар ва меҳнат ресурсларидан мақбул тарзда фойдаланмаслик натижасида студентлар ва ўқувчиларни қишлоқ хўжалик ишларига жалб этиш практикасини қоралади. Бундай камчиликлар областимиз районларида ҳам содир бўлмоқда. Бизда студентлар ва ўқувчилар ғўза чопиғига, пахта теримига жалб этилмоқда. Бу нарса ўқув программаларини тўла ўзлаштиришга салбий таъсир кўрсатади **(Қарсаклар).**

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ 1984 ЙИЛ АПРЕЛЬ ПЛЕНУМИНИНГ «ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ СОВЕТЛАРИ ИШИНИ ЯНАДА ЯХШИЛАШ ТЎҒРИСИДА»ГИ ҚАРОРИ ЎРТОҚ К. У. ЧЕРНЕНКОНИНГ НУТҚЛАРИДА БАЁН ЭТИЛГАН ЙЎЛ-ЙЎРИҚЛАР ВА ТАВСИЯЛАРНИ АМАЛГА ОШИРИШ ЮЗАСИДАН РЕСПУБЛИКА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ СОВЕТЛАРИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(Боши биринчи бетда).

Советларнинг энг муҳим вазифаси ўзларига қарашли территориянинг иқтисодий ва социал жиҳатдан комплекс ривожланишини таъминлашдан, Озиқ-овқат программасини рўёбга чиқаришга область, район, қишлоқ қўшаётган ҳиссани, биринчи навбатда пахта, дон ва ем-хашак, сабзавот, мева, гўшт, сут, тухум етиштиришга қўшаётган ҳиссани ошириб боришдан иборат, деб ҳисоблансин. Меҳнат унумдорлигининг планда ташқари 1 процент ошишига ва маҳсулот таннархининг қўшимча суратда 0,5 процент камайишига эришилсин. Меҳнат коллективлари, барча меҳнаткашлар Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига қабул қилинган социалистик мажбуриятларни сўзсиз бажаришга, энг аввало 6 миллион тонна пахта етиштириб, давлатга сотишга, саноат ишлаб чиқариши ҳажмининг 6 процент ўсишини, ишга тушириладиган барча объектларнинг фойдаланишга топширилишини таъминлашга сафарбар этилсин.

3. Меҳнаткашларнинг талаб ва эҳтиёжлари янада тўлароқ қондирилишига, аҳолини озиқ-овқат билан таъминлаш яхшиланишига, халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш кўпайтирилиши ва сифати яхшиланишига, уй-жой ва социал, маданий-маиший объектлар қуриш планлари бажарилишига, аҳолига савдо, маиший, коммунал, медицина хизмати кўрсатиш бутун чоралар билан яхшиланишига оғишмай эришиб борилсин.

4. Аҳоли ўртасида сиёсий-тарбиявий ва маданий-оммавий ишлар такомиллаштирилсин, ҳар бир меҳнаткаш актив ҳаётий позицияни эгаллашига эришилсин. Атеистик пропаганданинг таъсирчанлиги оширилсин, янги одат ва маросимлар кенгроқ жорий этилсин. Салбий ҳодисаларга, интизомни, социалистик турмуш қоидалари ва нормаларини бузишга қарши қатъий кураш олиб борилсин.

5. Моддий неъматларни тақсимлаш ҳамда ҳалол, виждонан қилинган меҳнатни рағбатлантириш соҳасидаги кундалик ишларда социал адолат принципларига тўла-тўкис амал қилинсин. Бу соҳадаги зарбдорларнинг сафини кенгайтириш учун маънавий ва моддий рағбатлантиришнинг ҳамма формаларидан фойдаланилсин. Мукофотларни, квартираларни, бошқа хил ижтимоий истеъмол фондларини тақсимлаш масалаларини ҳал қилишда ғоят кенг ошкоралик бўлиши таъминлансин.

6. Бошқарув органлари ва хўжалик раҳбарларининг ишини, қабул қилинган қарорларнинг бажарилишини контрол қилишнинг таъсирчанлиги оширилсин. Депутатлар сўровидан кенг фойдаланиладиган бўлсин. Сайловчилар наказларини, меҳнаткашлар таклифларини бажаришга кўпроқ эътибор берилсин. Маъмурий аппарат структураси такомиллаштирилсин, Совет ҳокимияти қонунларининг нуфузи оширилсин.

7. Советларнинг сессияларини, ижроия комитетлар ва доимий комиссияларнинг мажлисларини тайёрлаш ва ўтказиш практикаси қатъият билан яхшилаб борилсин, уларнинг имкониятларидан экономикани ривожлантиришни жадаллаштириш, камчиликларни танқид қилиш, асосланган конкрет қарорлар қабул қилиш учун тўлароқ фойдаланилсин. Асосий эътибор меҳнат коллективларида жонли ташкилотчилик ишларини олиб боришга, омманинг ташаббуси ва ижодини қўллаб-қувватлашга қаратилсин. Расмиятчилик, бюрократизм, қоғозбозлик, сансалорликка барҳам берилсин. Советларнинг аҳоли билан алоқалари мустаҳкамлансин. Ғоят муҳим қарор лойиҳалари меҳнат коллективларида ва гражданларнинг истиқомат жойларида муҳокама қилинсин. Депутатларнинг сайловчилар олдида, ижроия комитетларнинг эса аҳоли олдида ҳисобот бериш практикаси такомиллаштириб борилсин. Аҳолининг ташаббускор жамоат органлари иши активлаштирилсин. Советлар ишида ошкоралик кучайтирилсин, Советлар ва уларнинг органлари амалга ошираётган ишлар тўғрисида аҳолига кенг кўламда ахборот бериб турилсин.

8. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми зиммасига Олий Совет доимий комиссиялари фаолиятини уйғунлаштиришни яхшилаш ва улар ишининг самарадорлигини ошириш, халқ депутатлари маҳаллий Советларига раҳбарликнинг янада такомиллашувини, давлат, хўжалик ва маданий қурилиш масалаларини ҳал қилишда уларнинг роли ошишини таъминлаш, маҳаллий Советлар тўплаган ижобий тажрибани умумлаштириш ва кенг ёйиш вазифаси юклатилсин.

9. Ўзбекистон ССР Министрлар Советига Советлар ижроия комитетларининг хўжалик ва социал-маданий қурилишга раҳбарлик қилиш самарадорлигини ошириш учун бўлган масъулиятини кучайтириш, бошқарув аппаратининг иш услуби ва методларини муттасил такомиллаштириб бориш топширилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети ишонч билдирадики, халқ депутатлари Советлари республика партия ташкилоти раҳбарлигида КПСС Марказий Комитетининг 1984 йил апрель Пленуми, СССР Олий Советининг биринчи сессияси қарорларини, ўртоқ К. У. Черненконинг йўл-йўриқларини муваффақиятли амалга ошириш учун ҳамма ишларни қиладилар ва ўн биринчи беш йиллик топшириқларини, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига қабул қилинган юксак социалистик мажбуриятларни бажаришга салмоқли ҳисса қўшадилар.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
О. САЛИМОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри, 1984 йил 28 июнь.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ «УМУМИЙ ТАЪЛИМ ВА ҲУНАР МАКТАБИНИ ИСЛОҲ ҚИЛИШНИНГ АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИ ТЎҒРИСИДА»ГИ ҚАРОРИНИ АМАЛГА ОШИРИШ ТАДБИРЛАРИ ҲАҚИДА

(Боши биринчи бетда).

Мактаб ўқувчиларининг меҳнат тарбияси, таълими ва касб танлаши тубдан яхшилансин, уларда меҳнатга онгли эҳтиёж шакллантирилсин, бунинг учун мавжуд бўлган барча форма ва воситалардан, бой ижобий тажрибадан, мактабларaро ўқув ишлаб чиқариш комбинатлари, корхоналарнинг цехлари ва участкалари имкониятларидан фойдаланилсин.

Болаларнинг мактабгача жамоат тарбияси янада ривожлантирилишига, болалар боғчаларининг болаларни мактабга тайёрлаш соҳасидаги иш самарадорлиги ва сифати муттасил ва изчил равишда оширилишига эришилсин.

4. Ўзбекистон ССР ҳунар-техника таълими Давлат комитети, республика министрликлари ва идоралари, халқ депутатлари маҳаллий Советлари зиммасига малакали ишчи кадрлар тайёрлашнинг асосий формаси бўлган ҳунар-техника таълимини янада ривожлантириш ва такомиллаштиришни, таълимнинг унумли меҳнат билан чуқур ва тўла-тўкис қўшиб олиб борилишини таъминлаш юклатилсин.

Министрликлар, идоралар, халқ депутатлари маҳаллий Советлари раҳбарларининг ҳунар-техника билим юртлари моддий-техника базасини яхшилаш, ишчи кадрлар тайёрлаш, базавий корхоналарнинг ёш ишчиларга иш ўргатиш, уларни тарбиялаш ва уларнинг ишлаб чиқаришда муқим ўрнашиб қолиши соҳасида конкрет ва амалий иштирок этишдан иборат бурчлари ҳамда вазифаларини тўла-тўкис ва ҳеч сўзсиз бажаришлари учун бўлган масъулияти оширилсин. Бу ўқув юртлари ўз вақтида, зарур янги техника билан қуроллантирилсин, уларга ер участкалари ажратиб берилсин.

5. Ўзбекистон ССР Госплани, Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги, Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги, Ўзбекистон ССР ҳунар-техника таълими Давлат комитети, республика министрликлари ва идоралари, халқ депутатлари маҳаллий Советлари мактаблар ва ҳунар-техника билим юртлари ҳар бир ихтисос бўйича ўқитувчилар ва муаллимлар билан қандай таъминланганлигини ўрганиб чиқсинлар. Уларни тайёрлаш, тақсимлаш ҳамда халқ маорифи ва ҳунар-техника таълими системасидаги ўқув юртларида улардан тўғри фойдаланиш таъминлансин.

6. Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги, Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги, Ўзбекистон ССР ҳунар-техника таълими Давлат комитетига ҳамда олий ва ўрта махсус ўқув юртлари бўлган республика министрликлари ва идораларига педагог кадрлар тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш сифатини кескин яхшилаш, ёшларнинг ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқишини кенгайтириш, бўлажак мутахассисларни КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь Пленуми ҳамда «Умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишнинг асосий йўналишлари» талабларини ҳисобга олган ҳолда тайёрлаш вазифаси топширилсин.

Ўқитувчилар ва муаллимларнинг эҳтиёжларини қондириш тўғрисида муттасил эътибор ва ғамхўрлик қилинсин, улар кўзда тутилган имтиёзлар билан таъминлансин, уларга зарур моддий, меҳнат, уй-жой, маиший шароитлар яратиб берилсин.

7. Халқ депутатлари маҳаллий Советларига ислоҳотни рўёбга чиқаришнинг конкрет планларини ишлаб чиқиб, сессияларда тасдиқлаш, халқ маорифини ривожлантиришга раҳбарлик қилиш борасидаги ўз ҳуқуқлари ва ваколатларидан тўлароқ фойдаланиш, умумий таълим ва ҳунар мактаби олдида турган муҳим вазифаларга диққат-эътибор билан қараш топширилсин.

Ота-оналар, оила, мактаб, меҳнат коллективлари, барча манфаатдор муассасалар ва ташкилотларнинг болалар ва ўсмирлар билан тарбиявий иш олиб бориш соҳасидаги куч-ғайратларини бирлаштириш чоралари кўрилсин.

8. Республикада умумий таълим мактаблари, мактабгача тарбия муассасалари, ҳунар-техника билим юртлари ва бошқа халқ маорифи объектлари қуриш бўйича шу йилнинг беш ойлик планларини бажаришда қолоқликка йўл қўйилаётганлигини ҳисобга олиб, Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги, Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлиги, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлигидан, Узколхозстрой, Главташкентстрой, Главсредазирсовхозстройдан, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва Тошкент шаҳар ижроия комитетларидан, тегишли министрликлар ва идоралардан капитал қурилишнинг мана шу муҳим соҳасида бу йилги ва беш йилликнинг якунловчи йилига мўлжалланган планларни ҳеч сўзсиз бажариш талаб қилинсин.

9. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советига Ўзбекистон ССРнинг тегишли қонун актларига «Умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишнинг асосий йўналишлари»дан келиб чиқадиган зарур ўзгартишларни тайёрлаб киритиш топширилсин.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети қатъий ишонч билдирадики, республика халқ депутатлари Советлари ва барча министрликлар ҳамда идоралар партия ташкилотлари раҳбарлигида умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишни амалга ошириш, ёш авлодни ўқитиш ва коммунистик руҳда тарбиялашни, шунингдек юқори малакали кадрлар тайёрлашни янада яхшилаш учун барча зарур ишларни амалга оширадилар.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
О. САЛИМОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри, 1984 йил 28 июнь.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ Х СЕССИЯСИ

ДЕПУТАТНИНГ ЮКСАК БУРЧИ

РЕСПУБЛИКА ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ДЕПУТАТИ, СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ, В. П. ЧКАЛОВ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ ЙИҒУВЧИ-СЛЕСАРИ Н. МАННОПОВНИНГ ЎЗ ДЕПУТАТЛИК БУРЧЛАРИНИ, СОВЕТ ВА УНИНГ ОРГАНЛАРИ ҚАРОРЛАРИ ҲАМДА ТОПШИРИҚЛАРИНИ ҚАНДАЙ БАЖАРАЁТГАНЛИГИ ТЎҒРИСИДА ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ СЕССИЯСИДА БЕРГАН АХБОРОТИДАН

Ишида мен қатнашган КПСС Марказий Комитетининг 1984 йил апрель Пленуми жамиятимиз ҳаётида Советларнинг ролини янада ошириш юзасидан конкрет ва ғоят муҳим вазифаларни ўртага қўйди. Мўътабар ҳокимият органларининг фаолиятини такомиллаштириш тўғрисидаги партиямиз қилаётган ғамхўрлик республика Олий Советининг депутати сифатида мен учун яқин ва тушунарлидир. Совет кишиси меҳнати ва турмушининг шарт-шароитлари, унинг иш самарадорлиги, пировард натижада бутун давлатимизнинг қудрати Советлар, ҳар бир депутат фаолиятининг даражасига кўп жиҳатдан боғлиқдир.

Халқ депутати бўлиш-юксак шараф ва катта масъулиятдир. Халқ депутатлар зиммасига муҳим давлат ва жамоат вазифаларини юклайди. Бинобарин, мен сайловчиларнинг ишончини оқлашни, халқ ўртага қўяётган талаблар даражасида бўлишни ўз бурчим, деб ҳисоблайман.

Ўз ишлаб чиқариш фаолиятим тўғрисида шуни айтишим мумкинки, ўн биринчи беш йиллик мобайнида икки беш йиллик топшириғини бажариш юзасидан зиммамга олган мажбуриятларни адо этаман. Ҳозирги вақтда 1987 йил ноябрь ойи ҳисобига ишлаяпман. Бутун маҳсулотни биринчи тақдим этишдаёқ топширмоқдаман. Бутун ишим давомида меҳнат унумдорлигини оширишга, буюмлар конструкциясини яхшилашга қаратилган 30 дан кўпроқ рационализаторлик таклифини киритдим.

Тўплаган тажрибамни ишдаги ўртоқларга, аввало ёшларга ўргатишга ҳаракат қилаяпман.

Ҳозирги вақтда бирлашмада икки беш йиллик планни бажариш ҳаракатида ишчилардан 1700 дан зиёд киши қатнашмоқда. Уларнинг кўпчилиги ўз зиммаларига олган мажбуриятларни муваффақиятли адо этмоқда.

Бирлашмамиздан 32 киши халқ сайлаб қўйган вакиллардир, бизда депутатлар группаси ташкил қилинган. Шу боисдан, ўз-ўзидан тушунарлики, ишлаб чиқаришдаги менинг депутатлик фаолиятим шу группанинг иши билан, унинг топшириқларини бажариш билан чамбарчас боғланган. Группамиз ўз фаолиятида ишлаб чиқаришнинг ўсишига тўсқинлик қилаётган сабабларни аниқлашга катта эътибор бермоқда, камчиликларни бартараф этиш, ишлаб чиқариш ва меҳнат интизомини ошириш, меҳнаткашларнинг талаб ва эҳтиёжларини тўлароқ қондириш учун оператив чоралар кўрмоқда.

Шу билан бирга биз ҳар бир депутат ўзининг шахсий намунаси билан коллективни 1984 йилда ва умуман беш йилликда бирлашма олдига қўйилган тиғиз планлар ва масъулиятли вазифаларни тўла ва ошириб бажаришга сафарбар этиш учун кўмаклашишига интилмоқдамиз.

Мен ўз депутатлик ишимда сайловчилар билан алоқани мустаҳкамлашга, уларнинг талаб ва эҳтиёжларини қондиришга, уларга партия билан Совет давлатининг сиёсатини тушунтиришга катта эътибор бермоқдаман.

Қонунда белгиланган муддатларда ўз сайловчиларим олдида ҳисобот бераман, республика Олий Советининг ҳар бир сессиясидан кейин улар билан учрашаман, сессияда қабул қилинган қарорлар тўғрисида, ҳал қилишимиз лозим бўлган вазифалар ҳақида хабардор қиламан.

Халқ депутатлари Ҳамза район Совети ижроия комитети билан биргаликда гражданларни қабул қилиш куни ва соати белгиланди. Ўз сайловчиларим билан кўпинча ғайри-расмий вазиятда — иш вақтида, уйимда учрашиб, одамларнинг истаклари ва илтимосларини имкони борича ижобий ҳал этишга интиламан.

1980 йилдан ҳозиргача бўлган давр ичида 40 дан кўпроқ масала кўриб чиқилиб, булардан 20 таси ижобий ҳал этилди, 8 та масала эса контрол остида турибди.

Шу нарсани очиқ айтмоқчиманки, айрим хўжалик раҳбарлари гражданлар ўртага қўйган масалаларни ҳамма вақт ҳам тез, оператив ҳал қилаяптилар, деб бўлмайди. Шу билан бирга айрим раҳбарлар кераксиз сансалорликни вужудга келтирадилар. Одамларни юқори органларга мурожаат қилишга мажбур этадилар. Бу эса асосан уй-жой-маиший шароитлар, хизмат кўрсатиш соҳаси билан боғлиқ масалалардир.

Шуни айтиш керакки, шикоятларнинг кўп қисми Лисунов кўчасидаги биринчи квартал, Оҳангарон шоссесидаги микрорайон сингари энг катта уй-жой массивларини барпо этган вақтда социал-маиший, коммунал-маданий объектлар қуриш иккинчи ўринга суриб қўйилганлиги билан боғлангандир. Озиқ-овқат маҳсулотлари билан савдо қиладиган магазинлар қурилмади. Авиасозлар шаҳарчасида усти ёпиқ бозор қурилиши асоссиз равишда чўзиб юборилди.

Ана шу массивлар, шунингдек Махзуна ва Ашрафий кўчалари телефонлаштирилмаганлиги сабабли кўплаб шикоятлар тушмоқда. Сайловчиларнинг наказлари бўйича бизнинг сўровимизга Алоқа министрлиги техникавий имконият йўқлигини баҳона қилиб, ижобий жавоб бермаяпти.

Транспортнинг қониқарсиз ишлаётганлигига, турар-жой биноларининг юқори қаватларида сув бўлмай қолишига оид шикоятлар ҳам келиб турибди.

Депутатлик фаолиятини яхшилаш юзасидан баъзи мулоҳазаларни айтишни истардим. Қабул вақтида келган кишилар кўпинча прописка қилиш, қамалганларни авф этиш масалалари билан мурожаат қиладилар, у ёки бу ҳужжатни расмийлаштиришни илтимос этадилар. Биз, депутатлар ўз фаолиятимизда бундай масалаларга дуч келмаганмиз. Шу боисдан ҳамма вақт ҳам малакали маслаҳат, ёрдам бера олмаймиз. Шу боисдан депутатнинг қабул кунларида район ижроия комитетида юрист-консультант ва иш юритувчининг ҳозир бўлиши мақсадга мувофиқдир. Бу эса депутатнинг обрў-эътиборини оширади. Депутатларнинг қабулини бевосита ЖЭКларда, маҳалла комитетларида ташкил қилиш лозим. Бу ҳол депутатни халққа яқинлаштиради, унга мурожаат қилиш қулай ва осон бўлиб қолади.

Республика Олий Советининг мен аъзоси бўлган коммунал хўжалик ва маиший хизмат кўрсатиш доимий комиссияси ишида қатнашиш — менинг депутатлик фаолиятимдаги яна бир ғоят муҳим соҳадир. Мен комиссия муҳокамасига қўйилган масалаларни тайёрлашда кўпинча қатнашаман.

Ҳозирги вақтда В. П. Чкалов номидаги бирлашма коллективи Ўзбекистоннинг барча меҳнаткашлари билан биргаликда партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари қарорларини бажариш йўлида зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқда, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллигини янгидан янги зафарлар билан муносиб кутиб олишга қатъий бел боғлаган.

1984 йилнинг дастлабки беш ойи давлат плани анча ошириб адо этилди. Меҳнат унумдорлигини пландан ташқари 1,1 процентдан зиёд ошириш юзасидан қабул қилган социалистик мажбуриятларни ҳам эплаяпмиз. Ишлаб чиқаришни техника жиҳатидан тараққий эттириш, маҳсулот сифатини янада яхшилаш, капитал қурилиш, авиасозларнинг уй-жой-маиший шароитларини ва уларга маданий хизмат кўрсатишни янада яхшилаш топшириқлари бажарилмоқда.

Корхона коллективининг фидокорона меҳнати туфайли план ва социалистик мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилишига эришилди. Бу — партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари, ишлаб чиқариш раҳбарлари олиб борган катта ташкилотчилик ва сиёсий-тарбиявий иш, халқ депутатларининг муайян мақсадни кўзлаб қилган ишлари натижасидир.

Авиасоз депутатлар ва шахсан мен ўзим халқ ишончини оқлаш учун бутун куч-ғайратимизни сарфлаймиз, беш йилликнинг тўртинчи йили учун олган мажбуриятларимизни ва умуман ўн биринчи беш йиллик планни шараф билан бажарамиз, деб Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетини, республика Министрлар Советини ишонтиришга ижозат бергайсиз. **(Қарсаклар).**

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ҚОНУНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН ССРНИНГ БАЪЗИ БИР ҚОНУН АКТЛАРИГА ЎЗГАРТИШ ВА ҚЎШИМЧАЛАР КИРИТИШ ТЎҒРИСИДАГИ ФАРМОНЛАРИНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг;

Ўзбекистон ССРнинг баъзи Қонун актларига қўшимча ва ўзгартишлар киритиш тўғрисидаги 1984 йил 1 март Фармони;

Ўзбекистон ССР Меҳнат қонунлари кодексининг 146-моддасига ўзгартишлар киритиш тўғрисидаги 1984 йил 1 март Фармони;

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми «Маҳбусларга ашёлар, озиқ-овқат маҳсулотлари, пул, шунингдек, ахлоқ тузатиш-меҳнат муассасаларида фойдаланиш тақиқланган буюмларни ғайри қонуний равишда топширганлик учун жавобгарлик тўғрисида» чиқарган Фармонга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақидаги 1984 йил 1 март Фармони;

«Ўзбекистон ССРда табиатни қўриқлаш ҳақидаги Қонун»га ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисидаги 1984 йил 1 март Фармони;

Ўзбекистон ССРнинг баъзи Қонун актларига ўзгартишлар киритиш тўғрисидаги 1984 йил 26 апрель Фармони;

Порнографик ва бошқа хил ҳаёсиз материалларни тарқатганлик учун маъмурий жавобгарлик белгилаш тўғрисидаги 1984 йил 26 апрель Фармони;

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми «Ичкиликбозликка ва алкоголизмга қарши курашни кучайтириш тадбирлари тўғрисида» чиқарган Фармоннинг V бўлимини ўз кучини йўқотган деб ҳисоблаш ҳақидаги 1984 йил 26 апрель Фармони тасдиқлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси О. САЛИМОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри, 1984 йил 28 июнь.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ЎРТОҚ С. У. СУЛТОНОВАНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ РАИСИНИНГ ЎРИНБОСАРИ ҚИЛИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДАГИ ФАРМОНИНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг ўртоқ Сайёра Умаровна **Султонованi** Ўзбекистон ССР социал таъминот министри вазифасидан озод этиб, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари қилиб тайинлаш тўғрисидаги 1984 йил 29 февраль Фармони тасдиқлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси О. САЛИМОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри, 1984 йил 28 июнь.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Секретари депутат Г. Қ. ҲАЙДАРОВА доклади

Депутат ўртоқлар! ССР Иттифоқи Олий Советига яқинда бўлиб ўтган сайловлар жамиятимизнинг асосий мақсадларидан бирини — халқ фаровонлигини янада юксалтириш, Ватанимизнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини мустаҳкамлашга эришишда Коммунистик партия билан халқимизнинг бузилмас бирлигини яна бир карра намойиш қилди. Партиямизнинг XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари чиқарган қарорлар ҳам худди шу вазифага қаратилгандир. Давлатимиз ва бутун совет халқи ҳал қилиши лозим бўлган асосий вазифалар КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Константин Устинович Черненконинг КПСС Марказий Комитети 1984 йил апрель Пленумида сўзлаган нутқида аниқ-равшан баён этилди. Ўртоқ К. У. Черненко олға сурган қоида ва хулосалар мамлакатимизнинг иқтисодий, социал ва ижтимоий ҳаёти йўналишларини, партиямизнинг навбатдаги XXVII съездига тайёргарлик кўриш вазифаларини белгилаб беради. Барча совет кишилари қатори Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам ана шу вазифаларни амалга ошириш учун зўр ғайрат билан ишлаб, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олишга тайёргарлик кўрмоқдалар.

Шу йил январь ойида бўлиб ўтган сессиядан кейинги давр ичида республика Олий Совети Президиуми бир қатор Фармонлар қабул қилди, бу Фармонлар Конституцияга биноан Ўзбекистон ССР Олий Совети тасдиғига киритилиши лозим.

ССР Иттифоқи Олий Совети Президиуми ўзининг 1984 йил 11 январдаги Фармони билан давлатга қарши жиноятлар учун жиноий жавобгарлик тўғрисидаги СССР Қонунига ҳамда ССР Иттифоқи ва иттифоқдош республикаларнинг жиноий суд ишларини юргизиш асосларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритди. Иттифоқдош республикаларга эса ўз қонунларини шу Фармонга мувофиқлаштириб чиқиш топширилди. Шунга асосланиб, шунингдек республика жиноят қонунларини янада такомиллаштириш мақсадида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми 1 мартда «Ўзбекистон ССРнинг баъзи қонун актларига қўшимча ва ўзгартишлар киритиш ҳақида» Фармон қабул қилди. Бу Фармонга биноан республика Жиноят кодексининг махсус қисмидаги давлатга қарши жиноятлар рўйхати белгилаб қўйилган биринчи боб хизмат сирларига оид маълумотларни чет эл ташкилотларига топширганлик учун жавобгарлик белгиловчи модда билан тўлдирилди. Иттифоқ қонунларига мувофиқ, кодекснинг ҳарбий жиноятлар учун жавобгарликни кўзда тутувчи моддаларига ҳам зарур ўзгартиш ва қўшимчалар киритилди. Шунингдек, кодекс қамоқда бўлган шахсларга спиртли ичимликлар, тақиқланган нарсалар, буюмлар ва ашёларни ғайри қонуний равишда, текширувдан яшириб топширганлик учун жиноий жавобгарлик белгилаш тўғрисидаги норма билан тўлдирилди.

Давлат овчилик назорати ва балиқ запасларини муҳофаза қилувчи ходимлар ҳайвонот дунёсини қўриқлаш юзасидан ўз вазифаларини амалга ошираётганларида ҳамда браконьерларни ушлаш вақтида уларнинг ҳаёти ва соғлиғига тажовуз қилганлик учун жавобгарликни кучайтириш тўғрисида кенг жамоатчилик билдирган таклиф-истакларни ҳисобга олиб, кодекс мазкур мансабдор шахсларга, шунингдек ўз хизмат ёки жамоат бурчини бажараётган бошқа шахсларга тан жароҳати етказганлик учун жиноий жавобгарликни белгиловчи янги модда билан тўлдирилди. Бундай жиноят учун мол-мулки мусодара қилинган ҳолда ўн икки йилгача муддатга озодликдан маҳрум этиш тариқасидаги жазо белгиланадиган бўлди. Кодекснинг бошқа баъзи моддалари янги таҳрирда баён этилди, баъзи бир моддаларга эса тегишли ўзгартишлар киритилди.

Мазкур Фармонга биноан Ўзбекистон ССРнинг жиноят-процессуал кодексига ҳам ўзгартиш ва қўшимчалар киритилди.

Республиканинг ахлоқ тузатиш-меҳнат кодексига зарур ўзгартишлар киритилиб, унинг бир қатор моддалари ССР Иттифоқи Олий Совети Президиуми «Озодликдан маҳрумликни ўташ жойларидан озод қилинган шахслар устидан маъмурий назорат ўрнатиш тўғрисидаги СССР қонунларига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш ҳақида» 1983 йил 22 сентябрда қабул қилган Фармонга мувофиқлаштириб чиқилди. Шунингдек, кодекс ахлоқ тузатиш-меҳнат муассасалари территориясига кирувчи ва ундан чиқувчи кишиларни шахсан текширувдан ўтказиш асосларини белгилаб берувчи норма билан тўлдирилди.

ССР Иттифоқи Олий Совети Президиумининг «Маъмурий ҳуқуқбузарлик хусусида СССРнинг баъзи қонун актларини ўзгартириш ва ўз кучини йўқотган деб ҳисоблаш ҳақида» 1982 йил 8 сентябрдаги Фармонидан келиб чиқадиган ўзгаришлар муносабати билан, тарих ва маданият ёдгорликларини сақлаш ва улардан фойдаланиш тўғрисидаги Ўзбекистон ССР Қонунига ҳам айрим ўзгартишлар киритилди. Бунда тарих ва маданият ёдгорликларини сақлаш ва улардан фойдаланиш қоидаларини бузганлик факти тўғрисида протокол тузишга ваколатли бўлган мансабдор шахсларнинг рўйхатлари кенгайтирилди. Бу қонунга бошқа ўзгартишлар ҳам киритилди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми 1 мартда маҳбусларга ашёлар, озиқ-овқат маҳсулотлари, пуллар, шунингдек ахлоқ тузатиш-меҳнат муассасаларида фойдаланиш тақиқланган буюмларни ғайри қонуний равишда топширганлик учун маъмурий жавобгарлик белгилаш тўғрисидаги Фармонга тегишли ўзгартиш ва қўшимчалар киритиб, уни янги таҳрирда тасдиқлади.

1 мартда «Ўзбекистон ССРда табиатни қўриқлаш ҳақидаги Қонунга ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида» ҳам янги Фармон қабул қилинди. Бу Фармонга кўра, шу Қонуннинг айрим нормалари Конституцияга мувофиқлаштириб чиқилди.

СССР Олий Совети Президиумининг «Корхона, муассаса, ташкилотга етказилган зарар учун ишчилар ва хизматчиларнинг моддий жавобгарлиги тўғрисидаги Низомнинг 13-моддасига ўзгартишлар киритиш ҳақида» 1983 йил 16 ноябрда қабул қилган Фармонига асосланиб, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми 1 мартда «Ўзбекистон ССРнинг меҳнат қонунлари кодекси 146-моддасига ўзгартишлар киритиш тўғрисида» Фармон чиқарди. Бу Фармонга кўра, моддий бойликларни талон-торож қилиш, уларнинг етишмовчилиги, қасддан йўқ қилиб юборилиши ёки қасддан бузилиши натижасида келтирилган зарарни белгилаш тартиби батафсил аниқлаб қўйилди.

26 апрелда «Ўзбекистон ССРнинг баъзи қонун актларига ўзгартишлар киритиш тўғрисида» Фармон қабул қилинди. Шу Фармон билан Ўзбекистон ССР гражданлик-процессуал кодексининг гражданлик ишларини судда кўришга тайёрлаш ва уларни кўриб чиқиш муддатларини белгиловчи 115-моддасига, шунингдек эр-хотинлар никоҳни бекор қилиш тўғрисида гувоҳнома олаётганлари чоғида тўлайдиган сумма миқдорини белгиловчи моддасига тегишли ўзгартишлар киритилди.

ССР Иттифоқи Қонунлари билан, аёл бола туққанидан кейин унинг эри моддий ёрдам кўрсатишдан воз кечган тақдирда, суд йўли билан ундан алимент ундириб олишга ҳақли бўлган муддат бир йилдан бир ярим йилгача узайтирилди. Ўзбекистон ССРнинг никоҳ ва оила тўғрисидаги кодексига ҳам шундан келиб чиқувчи тегишли ўзгартишлар киритилди.

СССР Олий Совети Президиумининг ССР Иттифоқи ва иттифоқдош республикаларнинг соғлиқни сақлаш тўғрисидаги Қонун асослари 22-моддаси мазмунини аниқлаб берган 1984 йил 26 мартдаги Фармонига амал қилиб, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми 26 апрелда Ўзбекистон ССРнинг соғлиқни сақлаш тўғрисидаги Қонуни 25-моддасига ҳам худди шундай ўзгартиш киритди.

26 апрель куни «Порнографик ва ҳаёсиз материалларни тарқатганлик учун маъмурий жавобгарлик белгилаш тўғрисида» ҳам Фармон қабул қилинди. Бу Фармон жамоат тартибини сақлаш, гражданларнинг соғлиғи ва ахлоқига путур етказмаслик мақсадига қаратилгандир.

СССР Олий Совети Президиуми 1983 йил 15 мартда «Йўл ҳаракати қоидаларини бузганлик учун маъмурий жавобгарлик тўғрисида» Фармон чиқариб, мамлакатнинг бутун территориясида шу қоидаларни бузган автомобиль ҳайдовчиларни, шу жумладан транспорт воситаларини маст ҳолда бошқарган шахсларни жавобгарликка тортишни белгилаб қўйди. Шу муносабат билан республика Олий Совети Президиуми ҳам 26 апрелдаги Фармони билан «Ичкиликбозликка ва алкоголизмга қарши курашни кучайтириш чоралари тўғрисида» Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми қабул қилган Фармоннинг бешинчи бўлимини ўз кучини йўқотган деб ҳисоблади. Маълумки, бу бўлимга биноан транспорт воситаларини маст ҳолда бошқарганлик учун жавобгарлик белгилаш кўзда тутилган эди.

Олий Советнинг ўтган сессияси билан ҳозирги сессияси ўртасидаги давр мобайнида республика Министрлар Совети Раисининг тақдимномасига биноан, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Ўзбекистон ССР ҳукуматининг баъзи аъзоларини ишга тайинлаш ва вазифасидан озод қилиш тўғрисида Фармонлар қабул қилди.

29 февралдаги Фармон билан ўртоқ Сайёра Умаровна Султонова Ўзбекистон ССР социал таъминот министри вазифасидан озод этилиб, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари қилиб тайинланди.

21 январдаги Фармон билан ўртоқ Фёдор Григорьевич Потуремский Ўзбекистон ССР қурилиш министри қилиб тайинланди.

13 мартдаги Фармонга кўра ўртоқ Ҳосият Ёқубжонова Ўзбекистон ССР социал таъминот министри қилиб тайинланди.

15 майдаги Фармонларга биноан ўртоқ Ориф Алимов ўз илтимосига кўра пенсияга чиққанлиги муносабати билан Ўзбекистон ССР мева-сабзавот хўжалиги министри вазифасидан озод этилиб, ўртоқ Раҳматулла Абдуллаев Ўзбекистон ССР мева-сабзавот хўжалиги министри қилиб тайинланди.

1 июнда қабул қилинган Фармон билан ўртоқ Зиёт Исломович Есенбоев Ўзбекистон ССР нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари Давлат комитетининг раиси вазифасидан озод қилинди.

1984 йил 27 июнда эса ўртоқ Собир Шералиевич Қурбонов Ўзбекистон ССР нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари Давлат комитетининг раиси этиб тайинланди.

Бундан ташқари, 16 майдаги Фармонга кўра ўртоқ Носир Маҳмудов пенсияга чиққанлиги муносабати билан Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитети раиси вазифасидан озод этилди, 1984 йил 15 июндаги Фармон билан ўртоқ Виктор Алексеевич Хайдуров Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитети раиси қилиб тайинланди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми 1983 йил 22 декабрда Ҳайдар Холиқович Яхёевни Ўзбекистон ССР халқ контроли комитети раисининг биринчи ўринбосари лавозимидан олиб ташлади.

2 апрелдаги Фармонга биноан Анатолий Андреевич Никифоров ва Константин Васильевич Сергеев ўртоқлар пенсияга чиқиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Олий судининг аъзоси вазифасидан озод этилдилар, 14 июндаги Фармонлар билан эса Александр Иванович Липатов ва Светлана Николаевна Мельченко ўртоқлар республика Олий судининг аъзолари қилиб сайланди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми сизларнинг муҳокамангизга тақдим этилган Ўзбекистон ССР Қонуни лойиҳасини ва республика Олий Совети қарорлари лойиҳаларини кўриб чиқиш ва тасдиқлашни сўрайди. **(Қарсаклар).**

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Ўзбекистон ССР Министрлар Совети составига кирувчи баъзи шахсларини вазифасидан озод қилиш ва лавозимга тайинлаш тўғрисидаги фармонларини тасдиқлаш ҳақида

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг:

ўртоқ Фёдор Григорьевич **Потуремскийни** Ўзбекистон ССР қурилиш министри қилиб тайинлаш тўғрисидаги 1984 йил 21 январь Фармони;

ўртоқ Хосият **Ёқубжоновани** Ўзбекистон ССР социал таъминот министри қилиб тайинлаш тўғрисидаги 1984 йил 13 март Фармони;

ўртоқ Ориф **Алимовни** Ўзбекистон ССР мева-сабзавот хўжалиги министри вазифасидан озод қилиш тўғрисидаги 1984 йил 15 май Фармони;

ўртоқ Раҳматулла **Абдуллаевни** Ўзбекистон ССР мева-сабзавот хўжалиги министри қилиб тайинлаш тўғрисидаги 1984 йил 15 май Фармони;

ўртоқ Зиёт Исломович **Есенбоевни** Ўзбекистон ССР нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари Давлат комитетининг раиси вазифасидан озод этиш тўғрисидаги 1984 йил 1 июнь Фармони;

ўртоқ Собир Шералиевич **Қурбоновни** Ўзбекистон ССР нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари Давлат комитетининг раиси қилиб тайинлаш тўғрисидаги 1984 йил 27 июнь Фармони тасдиқлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси О. САЛИМОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри.
1984 йил 28 июнь.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетининг айрим ходимларини вазифасидан озод қилиш ва лавозимга тайинлаш тўғрисидаги фармонлари ҳамда қарорини тасдиқлаш ҳақида

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг:

ўртоқ Носир **Маҳмудовни** пенсияга чиққанлиги муносабати билан Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетининг раиси вазифасидан озод қилиш тўғрисидаги 1984 йил 16 май Фармони;

Ҳайдар Холиқович **Яхёевни** Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитети раисининг биринчи ўринбосари лавозимидан олиб ташлаш тўғрисидаги 1983 йил 22 декабрь қарори;

ўртоқ Виктор Алексеевич **Хайдуровни** Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетининг раиси қилиб тайинлаш тўғрисидаги 1984 йил 15 июнь Фармони тасдиқлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси О. САЛИМОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри.
1984 йил 28 июнь.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Ўзбекистон ССР Олий суди аъзоларини вазифасидан озод қилиш ва сайлаш тўғрисидаги фармонларини тасдиқлаш ҳақида

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг:

Анатолий Андреевич **Никифоров** ва Константин Васильевич **Сергеев** ўртоқларни пенсияга чиққанликлари муносабати билан Ўзбекистон ССР Олий судининг аъзоси вазифасидан озод қилиш тўғрисидаги 1984 йил 2 апрель Фармони;

Александр Иванович **Липатов** ва Светлана Николаевна **Мельченко** ўртоқларни Ўзбекистон ССР Олий судининг аъзоси қилиб сайлаш тўғрисидаги 1984 йил 14 июнь Фармонлари тасдиқлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси О. САЛИМОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри.
1984 йил 28 июнь.

НОВАТОРЛАР БАЙРАМИ

Бугун — Ихтирочилар ва рационализаторлар куни. КПССнинг ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини ошириш тўғрисидаги вазифаларини муваффақиятли бажаришда меҳнаткашларнинг оммавий техник ижодкорлиги катта роль ўйнайди. Коммунистик партия ва Совет ҳукумати бу ижодкорликни ҳар томонлама ривожлантириш тўғрисида ғамхўрлик қилиб, техника тараққиёти ташаббускорларининг илҳомбахш меҳнатини муносиб тақдирлаб келяпти. Мамлакатимиз меҳнаткашларига фан-техника ижодкорлигида кенг қатнашиш имконияти СССР Конституциясида гарантияланиб берилган. Ватанимиз ихтирочилари ва рационализаторлари ўзларининг илҳомбахш меҳнатлари билан энг муҳим халқ хўжалик муаммоларини адо этишга мумкин қадар кўпроқ ҳисса қўшишга интилмоқдалар. Бу соҳада республикамиз новаторларининг изланишлари ҳам яхши самара беряпти. Чунончи, Ўзбекистон инженерлари, олимлари, ишчилари ҳар йили халқ хўжалигининг ғоят хилма-хил тармоқларига тааллуқли 250—300 та ихтиро қилиб турибдилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йил самарали ишлаганлиги ва республика озиқ-овқат саноати корхоналарини лойиҳалашни ривожлантиришга қўшган ҳиссаси учун «Гипропищепром-3» институти Тошкент филиалининг бош инженери ўртоқ Равия Давлетовна Шариповага «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган инженер» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йил самарали илмий-педагогик фаолияти, совет адабиётини ривожлантиришдаги хизматлари ва актив жамоат фаолияти учун В. И. Ленин номидаги Тошкент давлат университети кафедрасининг мудири, профессор Георгий Петрович Владимировни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

Муҳиддин Исамуҳамедович ИСАМУҲАМЕДОВ

1928 йилдан КПСС аъзоси, Иттифоқ аҳамиятидаги шахсий пенсионер Муҳиддин Исамуҳамедович Исамуҳамедов оғир касалликдан сўнг 27 июнда вафот этди. Коммунистик партиянинг содиқ фарзанди, ўзининг бутун онгли ҳаётини партия ишига, халқ ишига бағишлаган толмас меҳнаткаш ҳаётдан кўз юмди.

М. И. Исамуҳамедов 1904 йилда Тошкент шаҳрида ҳунарманд оиласида туғилди. 1924 йилдан 1926 йилгача Тошкент шаҳрининг Эски шаҳар район комсомол комитетида комсомол ишида бўлди. 1933 йилдан бошлаб у партия ва совет ишларида хизмат қила бошлади. Тўрткўл шаҳар партия комитетининг бўлим мудири, Ўзбекистон ССР Марказий Ижроия Комитети Раисининг ёрдамчиси, Тошкент шаҳар Октябрь район партия комитетининг биринчи секретари, Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раиси, Сурхондарё область ижроия комитетининг раиси лавозимларида ишлади.

1942—1945 йилларда Совет Армияси сафларида хизмат қилди. У — Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, Совет Армияси сафларидан демобилизация қилингач, уни партия ишига юбордилар. Орджоникидзе район партия комитети секретари бўлди. Тошкент область ижроия комитети раислигига сайланди.

М. И. Исамуҳамедов 1949 йилдан 1970 йилгача республика ўрмон хўжалиги системасида ишлади. Ўзбекистон ССР ўрмон хўжалиги министри, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлигининг ўрмон хўжалиги Бош бошқармаси бошлиғи, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги ўрмон хўжалиги ва табиатни муҳофаза қилиш бошқармаси бошлиғи, Ўзбекистон ССР Ўрмон хўжалиги давлат комитети раиси бўлди. Унинг республика халқ хўжалигининг бу муҳим тармоғини ривожлантиришга қўшган шахсий ҳиссаси жуда каттадир. У ўзининг кўп куч ва ғайратини республика ўрмон ва қишлоқ хўжалиги ходимларини тарбиялашга бағишлади.

Партия ва ҳукумат М. И. Исамуҳамедовнинг хизматларини юксак баҳолади. У иккита Меҳнат Қизил Байроқ ордени, иккита «Ҳурмат Белгиси» ордени, СССР медаллари билан тақдирланди. У Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аъзолигига, икки марта Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига сайланган эди.

Муҳиддин Исамуҳамедович Исамуҳамедовнинг ёрқин хотираси қалбларимизда ҳамиша сақланади.

БИР ГРУППА ЎРТОҚЛАРИ.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аппарати ва Ишлар бошқармаси партия ва касаба союз ташкилотлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аппаратининг масъул ходими Р. Назаровага отаси

Бойназар ҒОЙИБНАЗАРОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

— 14094. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. В. — 149. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12